

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 4 DECEMBER 2008

Avond

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 4 DÉCEMBRE 2008

Soir

De vergadering wordt geopend om 21.19 uur en voorgezeten door de heer Herman Van Rompuy.
La séance est ouverte à 21.19 heures et présidée par M. Herman Van Rompuy.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Bernard Clerfayt.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Berichten van verhindering **Excusés**

Maya Detiège, Linda Vissers, Hilâl Yalçın, wegens gezondheidsredenen / pour raisons de santé;
Elio Di Rupo, Denis Ducarme, wegens ambtsplicht / pour devoirs de mandat;
Alexandra Colen, met zending buitenslands / en mission à l'étranger;
Meyrem Almaci, familieaangelegenheden / raisons familiales;
Luc Sevenhans, Benelux.

01 Agenda **01 Agenda**

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van vandaag en op vraag van de Staatssecretaris voor Begroting, toegevoegd aan de eerste minister, en Staatssecretaris voor Gezinsbeleid, toegevoegd aan de minister van Werk, en wat de aspecten inzake personen- en familierecht betreft, toegevoegd aan de minister van Justitie, stel ik u voor het wetsontwerp houdende eerste aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting van het begrotingsjaar 2008 (nrs 1504/1 tot 4) te verdagen naar de plenaire vergadering van 11 december 2008.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents d'aujourd'hui et à la demande du secrétaire d'État au Budget, adjoint au premier ministre, et secrétaire d'État à la Politique des familles, adjoint à la ministre de l'Emploi, et en ce qui concerne les aspects du droit des personnes et de la famille, adjoint au ministre de la Justice, je vous propose de reporter le projet de loi contenant le premier ajustement du Budget général des dépenses de l'année budgétaire 2008 (n°s 1504/1 à 4) à l'ordre du jour de la séance plénière du 11 décembre 2008.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Op vraag van de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen stel ik u voor volgend punt te verdagen naar de plenaire vergadering van 11 december 2008:

- het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen (nrs 1449/1 tot 4);
- het voorstel van resolutie van de dames Karine Lalieux, Camille Dieu en Colette Burgeon betreffende een modernisering en een actualisering van het prijscontrolemechanisme en betreffende de oprichting van een waarnemingspost kosten van dagelijks levensonderhoud (nrs 173/1 en 2);
- het wetsvoorstel van de heer Peter Vanvelthoven, de dames Dalila Douifi, Karine Lalieux, Muriel Gerken en Thérèse Snoy et d'Oppuers en de heer Wouter De Vriendt tot wijziging van de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen houdende een versterkt toezicht op de evolutie van de prijzen (nrs 615/1 en 2).

À la demande du ministre pour l'Entreprise et la Simplification je vous propose de reporter à l'ordre du jour de la séance plénière du 11 décembre 2008 le point suivant:

- le projet de loi modifiant la loi du 21 décembre 1994 portant des dispositions sociales et diverses (n°s 1449/1 à 4);
- la proposition de résolution de Mmes Karine Lalieux, Camille Dieu et Colette Burgeon visant à moderniser et à actualiser le système des contrôles des prix et à créer un observatoire du coût de la vie quotidienne (n°s 173/1 et 2);
- la proposition de loi de M. Peter Vanvelthoven et Mmes Dalila Douifi, Karine Lalieux, Muriel Gerken et Thérèse Snoy et d'Oppuers et M. Wouter De Vriendt complétant la loi du 22 janvier 1945 sur la réglementation économique et les prix, portant un contrôle accru de l'évolution des prix (n°s 615/1 et 2).

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Ik stel u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag de oprichting van een bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de financiële en bankcrisis in te schrijven.

Je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi la création d'une commission spéciale chargée d'examiner la crise financière et bancaire.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

02 Oprichting van een bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de financiële en bankcrisis

02 Création d'une commission spéciale chargée d'examiner la crise financière et bancaire

Aan de orde is de oprichting van een bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de financiële en bankcrisis.

L'ordre du jour appelle la création d'une commission spéciale chargée d'examiner la crise financière et bancaire.

Ik heb een tekst ontvangen, ondertekend door de heren Verherstraeten, Brotcorne, Bacquelaine, Giet en Tommelein.

Procedure

Procédure

Conform de bepalingen van artikel 21, tweede lid, van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers wordt een bijzondere commissie ingesteld die ermee wordt belast, op grond van het verslag dat vier door het Rekenhof aangestelde deskundigen binnen een termijn van drie maanden moeten voorleggen, de mechanismen en de verantwoordelijkheden te onderzoeken die hebben geleid tot de

financiële en bankcrisis die ons land doormaakt en de tekortkomingen van de wetgeving (onder meer op het stuk van het toezicht) terzake te analyseren.

Conformément au prescrit de l'article 21, alinéa 2, du Règlement de la Chambre des représentants, il est institué une commission spéciale chargée d'examiner les mécanismes et responsabilités ayant mené à la crise financière et bancaire que traverse notre pays, d'analyser les manquements de la législation en la matière (notamment au niveau du contrôle) et ce, sur base d'un rapport de quatre experts désignés par la Cour des comptes à produire dans un délai de trois mois.

Taak

Mission

Die bijzondere commissie wordt ermee belast:

1. op voorstel van het Rekenhof vier deskundigen aan te stellen, wier taken door de commissie worden bepaald en die als opdracht hebben een verslag op te stellen over de mechanismen die hebben geleid tot de financiële en bankcrisis die ons land doormaakt, alsmede over het toezicht op de sector en over het beheer van de crisis;
2. de tussentijdse adviezen en aanbevelingen van het panel van vier deskundigen (om de veertien dagen) te bespreken;
3. kennis te nemen van het voormelde deskundigenverslag;
4. op grond van die verslaglegging te evalueren hoe de crisis verliep en werd beheerd, de Belgische wetten en reglementen inzake toezichtmechanismen op hun deugdelijkheid te toetsen, eventuele gebreken op te sporen, concrete aanpassingen voor te stellen en denkpistes te suggereren die op de Belgische en de Europese agenda kunnen worden geplaatst;
5. zo nodig over te gaan tot nieuwe hoorzittingen en deskundigenonderzoeken;
6. een definitief verslag – inclusief het deskundigenrapport – in te dienen, waarvan de besluiten en aanbevelingen na een debat in plenaire vergadering ter stemming worden voorgelegd tegen midden april 2009.

Cette commission spéciale est chargée:

1. de désigner, sur proposition de la Cour des comptes, quatre experts, dont les tâches sont définies par la commission; ces experts ont pour mission d'établir un rapport sur les mécanismes ayant mené à la crise financière et bancaire que traverse la Belgique, le contrôle du secteur et la gestion de la crise;
2. d'examiner (toutes les deux semaines) les avis et recommandations intermédiaires du panel de quatre experts;
3. de prendre connaissance du rapport d'expertise précité;
4. d'évaluer – sur la base de ces rapports – la manière dont la crise s'est déroulée et a été gérée ainsi que l'arsenal législatif et réglementaire belge en matière de mécanismes de contrôle, de rechercher les manquements éventuels, de proposer des adaptations concrètes et de suggérer des pistes de réflexion susceptibles d'être mises à l'agenda belge et européen;
5. le cas échéant, d'organiser de nouvelles auditions et expertises;
6. d'établir un rapport définitif, incluant le rapport d'expertise, dont les conclusions et recommandations seront, après débat en séance plénière, soumises au vote d'ici la mi-avril 2009.

Samenstelling

Composition

De commissie bestaat uit elf vaste leden en evenveel plaatsvervangers die de Kamer van volksvertegenwoordigers onder haar leden aanwijst volgens de regel van de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties.

La commission est composée de onze membres permanents et d'autant de suppléants, désignés par la Chambre des représentants parmi ses membres, suivant la règle de la représentation proportionnelle des groupes politiques.

De overige fracties kunnen elk één lid aanwijzen dat, zonder stemrecht, aan de werkzaamheden van de bijzondere commissie deelneemt.

Les autres groupes politiques peuvent chacun désigner un membre qui participera, sans droit de vote, aux travaux de la commission spéciale.

Een delegatie van acht senatoren, die stemrecht hebben, wordt betrokken bij het bestuderen van de

tussentijdse adviezen en aanbevelingen van het panel van vier deskundigen. Tevens kunnen zij deelnemen aan de om de veertien dagen gehouden hoorzitting met voormeld panel en aan de analyse van het eindverslag van de deskundigen.

Une délégation de huit sénateurs, disposant du droit de vote, est associée à l'examen des avis et recommandations intermédiaires du panel de quatre experts, ainsi qu'à l'audition de ce panel, qui a lieu toutes les deux semaines et à l'examen du rapport final d'expertise.

Werking

Fonctionnement

Bij de uitoefening van haar taken waakt de commissie over de geheimhouding van haar bronnen en over de economische belangen van het land.

La commission veille, dans l'exercice de ses missions, à la protection de ses sources, ainsi qu'à la défense des intérêts économiques de notre pays.

De commissie houdt zich het recht voor de documenten die zij nodig acht op te vragen.

La commission se réserve le droit de demander les documents qu'elle juge utiles.

Deze commissie houdt in beginsel besloten vergaderingen en stelt voorts alle werkingsregels vast die niet in deze tekst zijn bepaald, zonder afbreuk te doen aan het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Cette commission se réunit en principe à huis clos, et elle fixe toutes les règles de fonctionnement qui ne sont pas prévues dans le présent texte, sans porter atteinte au Règlement de la Chambre des représentants.

Evaluatie van de werking en van het statuut van de bijzondere commissie

Évaluation du fonctionnement et du statut de la commission spéciale

Naar aanleiding van de bespreking van het eindverslag van de deskundigen worden ook de werking en het statuut van de commissie geëvalueerd. Daarbij wordt nagegaan in hoeverre de werkzaamheden zo nodig kunnen worden voortgezet door een commissie die de wettelijke bevoegdheden van een parlementaire onderzoekscommissie zou krijgen.

Lors de l'examen du rapport définitif des experts, le fonctionnement et le statut de cette commission sont évalués. Il est examiné à cet égard dans quelle mesure les travaux peuvent éventuellement être poursuivis par une commission qui serait dotée des mêmes pouvoirs légaux qu'une commission d'enquête parlementaire.

Wenst iemand een toelichting te geven?

Mijnheer Verherstraeten, u hebt het woord.

02.01 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, een financiële crisis en een bankcrisis als de crisis waarmee ons land wordt geconfronteerd, leiden ertoe dat wij niet zomaar tot de orde van de dag kunnen overgaan. Een onderzoek lijkt hier op zijn plaats.

Het Kamerreglement laat ons toe een bijzondere commissie op te richten. Het is de ambitie van de indieners om een bijzondere commissie op te richten die de mechanismen en de verantwoordelijkheden die tot voornoemde bankcrisis en financiële crisis hebben geleid, zal onderzoeken. Het is ook de ambitie van de commissie die wij, samen met de andere indieners en de leden die tot steun bereid zouden zijn, wensen op te richten, om de tekortkomingen in de wetgeving, onder andere inzake het toezicht, na te gaan.

De suggestie zou zijn om op voorstel van het Rekenhof vier deskundigen aan te stellen, die een verslag zouden opmaken. Voornoemde deskundigen zouden met tussentijdse adviezen en aanbevelingen werken. Op basis van hun verslagen kunnen wij nagaan hoe de crisis is verlopen, onze wetgeving evalueren, aanpassingen voorstellen, denkpistes suggereren over de manier waarop wij bepaalde zaken op de Europese agenda plaatsen, hoorzittingen organiseren en desgevallend zelfs nieuwe, deskundige onderzoeken bevelen.

Het is uiteraard wel de bedoeling dat de deskundigen door de commissie worden aangesteld. Het is

uiteeraard ook de commissie zelf die een eindverslag zal indienen.

De bedoeling zou zijn om elf kamerleden en elf senatoren stemrecht te geven. De commissie kan worden aangevuld met leden van fracties die niet zouden zijn vertegenwoordigd.

De tussentijdse adviezen en aanbevelingen kunnen worden besproken. De eindverslagen van de deskundigen kunnen worden geanalyseerd. Collega's, het lijkt ons aangewezen dat wordt gewaakt over de geheimhouding omwille van de economische belangen van ons land. De commissie zou ook documenten kunnen opvragen. Op het einde van haar werkzaamheden past het ook om de werkzaamheden te evalueren. Mocht het daarna nog noodzakelijk blijken, laten wij de weg open om desgevallend nog een parlementaire onderzoekscommissie op te richten.

Collega's, voorliggend voorstel tot oprichting van een bijzondere commissie werd op de banken uitgedeeld. Ik heb gemerkt dat ook diverse amendementen werden uitgedeeld. Sommige amendementen, met name de amendementen nrs. 1, 3 en 4, zijn van de hand van de heer Nollet. Namens onze fractie kan ik mededelen dat voornoemde amendementen onze goedkeuring kunnen wegdragen.

De **voorzitter**: Mag ik even de sprekerslijst voorlezen? De eerste op de lijst is de heer Van de Velde, die mij al lang heeft gevraagd om te mogen spreken. Op de lijst staan ook nog de heren Nollet, Vanvelthoven, Jambon, Annemans, Brotcorne en Giet.

02.02 Robert Van de Velde (LDD): Mijnheer de voorzitter, collega's, op dit gevorderde uur zal ik een gemakkelijke houding aannemen, zoals ook de heer Goutry dat deed.

Dit onderwerp verdient toch iets meer aandacht dan wat de heer Verherstraeten eraan geeft. Mijnheer Verherstraeten, ik hoorde een aantal woorden in uw betoog zoals ambitie. Met die ambitie zou ik nooit tot hier zijn geraakt.

U hebt het over onderzoek. In mijn woordenboek betekent onderzoek de zaken diepgaand bekijken. Als ik uw voorstel bekijk, vind ik daarin heel weinig onderzoek terug en veel oppervlakkig herbekijken en herkauwen wat we tot nog toe al hebben gehoord van een aantal ministers die niet bereid zijn om te antwoorden op pertinente en correcte vragen, vooral trachten hun eigen hachje te redden en honderdduizend keer zeggen dat de bankcrisis op een zo fantastische manier werd opgelost.

Mijnheer Clerfayt, u zou zich het beste onder uw bank kunnen verstoppen. De laatste opmerkingen die u tijdens de bankcrisis hebt gemaakt, hebben ertoe geleid dat een aantal banken met heel wat problemen te maken kregen. Wat dat betreft, wil ik u, met alle respect, vragen om enige bescheidenheid aan de dag te leggen.

Heren Verherstraeten en Tommelein, het voorliggend voorstel is ontoereikend. U gaat uit van twee volledig verkeerde premissen. Ten eerste, u gaat uit van de premisse dat er in dit Huis veel te weinig kennis aanwezig is van de bancaire sector. Welnu, met alle respect – ik zie u wijzen, mijnheer De Croo –, maar als men de optelsom maakt, zitten er op dit moment op deze banken ongeveer 120 tot 130 van uw discipelen in de verschillende banken, raden van bestuur, toegevoegde organen, enzovoort.

02.03 Bart Tommelein (Open Vld): (...)

02.04 Robert Van de Velde (LDD): Als ik de schade vandaag opmeet, was u beter thuis gebleven, en dat geldt ook voor u, mijnheer Tommelein. Ofwel hebt u toch de kennis en is de kennis van dit Parlement ook voldoende. Ik ben het ermee eens dat wij op een bepaald moment een aantal experts raadplegen en die op de rooster leggen. Ik heb daarmee geen probleem. Ik denk echter dat er ook in dit Huis voldoende mensen met kennis aanwezig zijn om een dergelijke situatie te beoordelen, te evalueren en de juiste vragen te stellen. Het is niet aan ons om de juiste antwoorden te geven, maar wel om de juiste vragen te stellen. In dit dossier kunnen er voldoende juiste vragen worden gesteld.

De tweede premisse waar u van uitgaat, dat het niet nodig zou zijn om onderzoeksdaden te plegen, is ook volledig fout. Ik heb met minister Reynders, die nu spijtig genoeg niet aanwezig is, onlangs nog een discussie gevoerd waarin hij beargumenteerde dat hij een vonnis had. Dat vonnis zegt echter niets over de politieke verantwoordelijkheid. Het zegt niets over de manier waarop dat is verlopen. Het zegt niet of de waardering juist was. Integendeel, ook rechter De Tandt heeft in haar vonnis gezegd dat de waardering

herbekeken moet worden en dat er een commissie van experts moet worden aangesteld. Zelfs in het vonnis bekijkt de rechter van koophandel dus die waardering met een vraagteken en stelt de rechter dat het huiswerk moet worden overgedaan.

Ik denk dus dat u de twee premissen, de basispremissen, volledig verkeerd inschat.

Voor mij moeten er essentieel twee verschillende opdrachten worden volbracht. Die twee opdrachten worden door de heer Verherstraeten en zijn collega's eigenlijk volledig door elkaar gehaald. Het lijkt me daarom van belang om ze eens uiteen te halen.

Ten eerste, de buitengewone commissie ad hoc ter voorbereiding van een betere internationale werking van ons bancaire systeem is een goede zaak. Er moet worden nagegaan hoe instellingen een betere controle kunnen voeren over banken. Ook moet worden nagegaan hoe het productmanagement binnen banken wordt aangepakt en hoe producten op een zeer korte tijd hun weg kunnen vinden in het internationaal bancaire systeem. Daar moet inderdaad naar worden gekeken, maar dat is maar een element.

Een ander element is een onderzoek naar alle transacties – ik benadruk: alle transacties – die door de regering zijn uitgevoerd. Wel degelijk doel ik op de transacties door de regering en niet die door de raden van bestuur, want de raden van bestuur zaten elders, in een soort van strafzaal, te wachten op een oordeel van de onderhandelaars van de regering. Het gaat daarbij over de periode van 28 september tot en met 30 november, dus tot enkele dagen geleden.

Ook moet worden onderzocht waar Nederland en Frankrijk op dit moment alle activa hebben zitten. Mijnheer Verherstraeten, waar zijn de activa? Waar zijn de onderdelen van de verschillende banken? Waar zijn vandaag de participaties in de andere vennootschappen? De honderden vennootschappen waarin de Fortis Bank ook aandeelhouder was, waar zijn die naartoe, mijnheer Verherstraeten? U wenst dat blijkbaar niet te weten. De aandeelhouders zijn niet alleen een pak geld verloren, maar ook hun aandelen. Het gaat hem niet enkel om de waardevermindering, maar ook om de inhoud, die u volledig hebt verkocht.

Daarnaast denk ik dat het wel interessant zou zijn om eens in de interne keukens van de CBFA en de Nationale Bank te kijken. Vanaf de zomer van 2007 waren zij immers zogezegd volledig op de hoogte. Geen kat was op de hoogte van wat er gebeurde, ze hebben niet gekeken naar wat er is gebeurd met de aankoop van ABN Amro door Fortis en de gevolgen ervan, de 19 miljard goodwill die is betaald voor een bank die uiteindelijk voor 5 miljard door de deur is gegaan. 19 miljard aan goodwill staat vandaag op de balans van de Fortis Holding waar de aandeelhouders de keer dat ze mogen stemmen, mogen ze komen stemmen om te vragen of de holding nog mag worden voortgezet. De waardevermindering, dat zijn bij wijze van spreken de onnozelaars van het grootkapitalisme die voor 19 miljard goodwill hebben betaald en dat uiteindelijk hebben gelaten in een holding die niets meer waard was. Dat wenst u niet te onderzoeken.

Op het gebied van het langetermijngebeuren denk ik dat het interessant is als ik kijk naar de buitengewone commissie en het langetermijnprincipe voor laat ons zeggen het internationaal productmanagement, de controle, de centrale regulering ten opzichte van een decentrale controle... Ik zou ook wel eens willen weten hoe het zit met de dark liquidity pools. Mijnheer De Croo, u bent blijkbaar zo'n grote kenner maar blijkbaar slagen banken erin om onderling transacties uit te voeren, buiten beurs, volledig buiten de controle van de CBFA en eventuele andere organisaties. U bent blijkbaar zo'n groot kenner maar u hebt daar ook niets aan gedaan. Hebt u ooit op een of andere manier...

02.05 Herman De Croo (Open Vld): ... ofwel wist u het en hebt u niets gezegd ofwel wist u het niet.

02.06 Robert Van de Velde (LDD): Op de nodige momenten, toen u met uw regering nog zeer gelukkig in uw stoel lag, hebben wij al gevraagd – ik denk dat het op 15 juli was – om de bankwaarborg te verhogen omdat we het probleem zagen aankomen. Achteraf heeft mevrouw Gennez gezegd dat zij de eersten waren. Bullshit, dat was in september. In juli hebben wij gevraagd om de bankwaarborg te verhogen. Met alle respect, wij wisten dat het probleem zich aankondigde. Maar goed, u bent blijkbaar alleswetend. Wij waren eerst, ik kan het bewijzen.

In deze commissie, of in een commissie – ik zal straks mijn definitieve kritiek geven – zou het verstandig zijn om ook een keer te kijken naar het systeem van de markt to market waardering van de verschillende producten binnen banken die uiteindelijk heeft geleid tot het grote debacle. Waar zijn banken aan ten onder gegaan? De dagelijkse waardering moest worden bekeken ten opzichte van een product dat nog gedurende

jaren zou meegaan.

Daardoor ontstond een hyperactiviteit en een hypersensitiviteit ten opzichte van de balans van de banken.

Op korte termijn lijkt het mij noodzakelijk dat wij eens kijken naar de balans van de Nationale Bank. Voor zij die het misschien niet weten: de balans van de Nationale Bank is de voorbije 8 à 9 maanden met zowat 70 miljard toegenomen. De balans van de Nationale Bank bedroeg eind oktober 182 miljard ten opzichte van 112 miljard in januari. De toename met 70 miljard komt voor 50% toe aan euro-ingezetenen. Ik zou eens graag weten van die economische experts van de Vld, die ondertussen aan het nadenken zijn hoe zij zich eruit moeten houden, en de beste mensen van CD&V, die het roer zo geweldig in handen nemen, waar die 35 miljard aan euro-ingezetenen vandaan komt? Waar komt de verhoging van die balans van de Nationale Bank vandaan? U die daar zit te denken dat u weet dat de staatsschuld op dit moment 305 miljard bedraagt, zou ik willen vragen waar die 70 miljard zit. Waar zit dat extra op de balans van de Nationale Bank?

Jullie experts, jullie die dit land moeten leiden, hebben jullie tegelijkertijd al eens gekeken naar wat er aan het gebeuren is op de balans van de Europese Centrale Bank? Die balans is van 1.500 naar 2.000 miljard gestegen over de voorbije negen maanden. Vijftig procent van de toename van de waarde van de balans van de Europese Centrale Bank komt vanuit het buitenland. Van 45 miljard naar 320 miljard, dat is op dit moment de positie van de Europese Centrale Bank ten opzichte van niet-euro-ingezetenen. Wat betekent dat, mijnheer De Croo? Dat betekent dat u een waardedaling van uw munt zult krijgen als men in China of Marokko de euro buitengooit. Dat betekent dat hier een torenhoge inflatie voor de deur staat. U weet zelfs niet dat die zal komen. Dat is wat de financiële crisis met dit land en Europa aan het doen is en u weet het zelfs niet.

Waarom moeten wij vandaag kiezen voor een onderzoekscommissie, waarbij er een dubbele speling wordt gemaakt? Ik heb er geen enkel probleem mee dat er een onderzoekscommissie of een soort bijzondere commissie komt die de financiële crisis, die alles wat er tot nu toe is gebeurd, nog eens zal malen. Ondertussen weet iedereen in de zaal dat er CDO's zijn geweest, dat daar kredieten op zijn geweest en dat die kredieten ook nog eens werden verpakt. Ik wil dat samen met u nog eens bekijken.

Ik wil er mijn tijd in steken, maar ik wil dan ook dat u de moed opbrengt om uw politieke verantwoordelijkheid te nemen, om te zien wat er met die banken is gebeurd en hoe krakkemikkig wij ons, kleine Belgen en kleine Vlamingen, in een hoekje hebben laten zetten door de Nederlanders en de Fransen. Het is niet de eerste keer. We zijn langs alle kanten uitgekleeft.

Ik zal u een rist aan redenen geven, ook aan u, mijnheer De Croo, waarover u eens moet nadenken.

02.07 Herman De Croo (Open Vld): (...)

02.08 Robert Van de Velde (LDD): Ik vind dat ook gezellig, mijnheer De Croo.

02.09 Herman De Croo (Open Vld): Ik heb zo 1.250 collega's weten komen en gaan.

02.10 Robert Van de Velde (LDD): Waarom moet er, naast de bijzondere commissie die zich zal bezighouden met de feitelijkheden, ook nog een onderzoekscommissie komen die zich zal bezighouden met de ware toedracht van de verkoop en uitverkoop van onze banken aan het buitenland?

Ten eerste, omdat de cinema die onze eerste minister en onze minister van Financiën hier wekelijks of zelfs dagelijks opvoeren, voorgoed gedaan moet zijn.

Ten tweede, u denkt dat er slechts 500.000 gedupeerden van Fortis zijn, maar ondertussen zitten vele anderen met een last op de rug gezadeld. Het is gemakkelijk om op een bepaald moment te zeggen dat we in het verhaal van Dexia 62 procent van het toekomstig risico op ons nemen en de Fransen 38 procent. Het is de hele bevolking, die vandaag dat risico draagt! Als die waardedalingen binnen FSA boven de 4 miljard gaan, is dat geen probleem van Dexia meer, maar een burgerprobleem. Wij moeten uitzoeken waarom die problemen op die manier zijn ontstaan.

Concreet, waar zitten de addertjes in het hele bankendossier onder het gras?

Ten eerste, wat Fortis betreft, hoe en wanneer werkten de knipperlichten? Of werkten ze niet? De heer

Servais van de CBFA – een schitterende kerel – heeft zich zeer zelfgenoegzaam en heel duidelijk gemanifesteerd als degene die vanaf juli 2007 dagelijkse liquiditeitscontroles deed bij onze nationale banken. Mocht hij op dat moment daadwerkelijk dagelijkse liquiditeitscontroles hebben gedaan, dan had hij nooit toegestaan dat ABN Amro zou worden gekocht.

Maar toch, blijkbaar is ook dat dossier door de CBFA perfect onderzocht. Zij wisten perfect hoe de situatie bij ABN/Amro in elkaar zat, en toch laten wij dat op die manier passeren.

Ten tweede, was de communicatie die het Fortismanagement gedurende de ganse periode zomer 2007 tot september 2008 voerde, correct? In april 2008 hebben Deminor en Test-Aankoop beide staan roepen als in een woestijn naar meer transparantie en meer duidelijkheid in het Fortisverhaal. Er is nog een kapitaalverhoging geweest die werd gefinancierd met leningen. Op dat moment is er geen enkel, maar dan ook geen enkel mechanisme in gang getreden om die bank te weerhouden van haar rampspoed. Niks.

Vervolgens, ten derde, is de Nationale Bank op het gebied van Fortis pas gealarmeerd op 26 september, enkele dagen nadat Reynders heeft gezegd vanaf dan het communautaire dossier opzij te leggen en campagne te gaan voeren. U mag het in de krant nalezen, mijnheer Clerfayt: hij ging campagne voeren, want van de banken was er geen sprake. Niks, nul, nada. Als ik lees op welke manier de Nederlanders het dossier van de banken en de voorbereiding van de kredietcrisis hebben aangepakt, dan zijn wij klein bier, een heel klein Inbevke.

Even voor het verslag: Luc Van Biesen komt binnen samen met mevrouw Kitir.

De **voorzitter**: Word nu terug zakelijk, mijnheer Van de Velde.

02.11 Robert Van de Velde (LDD): Dank u. Ik heb moeten vaststellen dat collega Daems vier weken heeft liggen slapen. Ergens op 6 of 7 oktober heb ik de vraag gesteld hoe het mogelijk is dat men een afspraak maakt met drie regeringen – de Nederlandse, de Belgische en de Luxemburgse – en dat een dag of drie later, nadat de Nederlandse regering heeft gezegd vier miljard te zullen investeren, heel dat mechanisme wordt teruggedraaid en geen cent, maar dan ook geen cent door de Nederlanders in die bank is gestoken. Hoe was dat mogelijk?

Vier weken later kwam collega Daems vragen of de regering misschien toch eens een officieel briefje zou sturen naar de Nederlandse regering met de vraag of er eventueel niet vals zou zijn gespeeld. Vertelt u het maar, mijnheer Daems.

02.12 Hendrik Daems (Open Vld): U moet de feiten wel correct weergeven. De vraag die ik heb gesteld, was een zeer punctuele vraag, als gevolg van het feit dat in de rechtszaak de advocaten die een aantal Fortis-aandeelhouders verdedigden gewag hadden gemaakt van het feit dat de Nederlandse regering in de bewuste periode grote institutionelen of grote bedrijven zou hebben aangemand of aangepord of het advies hebben gegeven om tegoeden bij Fortis en/of bij ABN AMRO weg te trekken, met als gevolg dat de liquiditeitsproblematiek alleen maar scherper zou worden en dat de waarde van de desbetreffende bank of banken zou verlagen, wat dan meteen een andere onderhandelingspositie zou geven.

Dat was een heel punctuele vraag. Het was geen vraag, zoals u insinueert, over de globaliteit van het debat. Het betrof een punctuele vraag, naar aanleiding van het feit dat de advocaten tijdens de rechtszaak deze punctuele opmerking hadden gemaakt. Dat is de enige vraag die ik heb gesteld. Met alle respect, maar als u feiten in uw betoog geeft, geef ze dan correct weer.

02.13 Robert Van de Velde (LDD): Ik vind het fantastisch dat u reageert, mijnheer Daems, want u hebt inderdaad vier weken geslapen. Dat is een element dat door ons werd aangehaald. Het waren wij maar. Wij hebben de vraag – “Hoe kan dat?” – op 7 of 8 oktober op de agenda gebracht. Wat daar is gebeurd, is niet correct. De regering heeft dat met alle plezier laten voorbijgaan, daarna met alle plezier in het hele dossier de waardeverminderingen genomen en de holding met alle plezier daarmee opgezadeld.

Vervolgens, mijnheer Daems, mocht u uw huiswerk grondig hebben gemaakt, dan zou u ook hebben nagekeken waar de Belgische regering op dat ogenblik heeft geïnvesteerd. Hebt u het KB van 29 september een keer bekeken? In het KB van 29 september gaf de regering de mogelijkheid aan de Federale Participatiemaatschappij om aandelen te verwerven in drie maatschappijen: Fortis SA/NV, de moederholding-bank, Fortis Bank België NV en de Nederlandse poot. Dat ging ook niet anders.

Er was immers een participatie van 50% in die Nederlandse bankpoot. Als wij de chronologie even in herinnering brengen, moet men vaststellen dat op 29 september de Federale Participatiemaatschappij 5 miljard – 4,7 miljard om juist te zijn – in de bankpoot van de Fortis Holding investeerde want er zijn twee moederholdings. Daardoor verwierf zij 49% en automatisch ook 24,5% in de Nederlandse poot.

Bij het verdere verloop moet ik geen tekening meer maken. U en de regering hebben de burger voor minstens 3 miljard in zijn hemd gezet, gewoon omdat de regels van de aandelen en de aandelenverhoudingen binnen de bank niet op een correcte manier werden gerespecteerd. Voor mij moet dat eens grondig worden onderzocht. Blijkbaar hebt u daarop ook geen antwoord. Voor u is het blijkbaar “uitzonderlijke momenten vergen uitzonderlijke maatregelen”.

Ik ga even verder. Heeft deze regering in de week tussen 29 september en 3 oktober een document gestuurd ook maar enig document gestuurd aan de Nederlandse regering om te zeggen dat zij ook wel 4 miljard hadden beloofd en om te vragen waar dat geld bleef? Bestaat er één bewijs dat op dat moment onze regering op haar poten is gaan staan en heeft gezegd: “Beste Nederlanders, u komt ons hier opzadelen met ons probleem. U wilt van ons probleem af” Wat heeft de regering gedaan om die Nederlandse regering onder druk te zetten om ook haar job te doen?

De Open Vld zat er blijkbaar niet bij. Ik weet dat, mijnheer Tommelein. Open Vld was niet uitgenodigd. Dat is heel spijtig. Ik weet dat dit zeer moeilijk is. In elk geval, u maakt wel deel uit van de regering.

02.14 Bart Tommelein (Open Vld): Mijnheer Van de Velde, het was ook oorverdovend stil aan de overkant.

02.15 Robert Van de Velde (LDD): Het is de eerste keer dat ik er iets over zeg. Ik heb twee maanden gewacht. Ik heb mij twee maanden verdiept in de zaken en het is de eerste keer dat ik iets zeg. Lees er de Gazet van Antwerpen en Het Belang van Limburg van gisteren eens op na. Voor u is dat te min, maar doe het toch. Dan zal u merken wie er zich als enige van dit halfroond, volgens een aantal aandeelhouders, het spijt mij, echt heeft geïnteresseerd daarin.

Ik vraag mij ook af waarom onze leeuw niet heeft geklauwd, terwijl de Franse haan wel op zijn achterste poten stond toen zij naar hier zijn gekomen. BNP Paribas had een heel duidelijk verhaal, een heel duidelijke strategie. De Nederlanders hadden een perfecte strategie. Zij wisten hoe, wat, wanneer. Hier is niets gebeurd. Ik ben de regering niet. Ik ben hier om u te controleren. Als u dat weigert, betekent dat dat u dingen wilt verbergen. Dat is wat u vandaag met dit voorstel wilt doen. U wilt alles onder de mat vegen, ik niet.

Weet u, mijnheer Tommelein, welke transacties er in Nederland, groter dan een miljoen euro, in de periode 29 september tot 3 oktober plaatsvonden? Neen. En daarover gaat het.

Waarom heeft de Nederlandse Bank slechts 7 miljard euro geïnvesteerd en de Belgische Nationale bank 51 miljard euro? Waarom hebben wij dat soort kapitaal toegestaan en de Nederlandse Bank niet? Er is 16,8 miljard euro opgehaald voor de verkoop van de Nederlandse activiteiten: enerzijds de banktak met de twee verschillende banken en anderzijds de verzekeringstak.

Trouwens, wie heeft in dit halfroond al eens nagedacht waarom BNP Paribas voor een actief van een verzekeringsfirma 5,7 miljard euro geeft, terwijl dat slechts 1,8 miljard euro waard is? Hoe werden de fondsen verdeeld? Er is 16,8 miljard euro van de Nederlanders gekomen. Hoe is dat verdeeld? Er waren verschillende vennootschappen binnen die holding. Hoe zijn die waarderingen gebeurd en hoe zijn die fondsen verdeeld? Geen kat die het weet. Niemand vraagt het zich zelfs af.

U moet er ook eens de jaarrapporten van Fortis op nalezen om te zien hoe de goodwill van ABN AMRO is gerapporteerd is en hoe die niet is gerapporteerd.

Beste vrienden, ...

De **voorzitter**: Ik wou net zeggen dat u echt niet hoeft te overdrijven.

02.16 Robert Van de Velde (LDD): Ik had het tegen drie sympathieke mensen daar op een rij. *(wijst naar de LDD-fractie)*

De **voorzitter**: Mijnheer Van de Velde, komt u nu toch maar tot uw besluit.

02.17 Robert Van de Velde (LDD): Mijnheer de voorzitter, dat zal ik doen.

Ik ga even terug in mijn uiteenzetting, want ik werd onderbroken.

Beste vrienden – ik kijk nu naar mijn fractiegenoten – en collega's, tot slot is er nog één vraag die expliciet in een onderzoekscommissie moet worden besproken en onderzocht. Waarom en op welke basis werd het Dexiadossier fundamenteel anders behandeld dan het Fortisdossier? Ook daarover stelt er zich niemand vragen. Waarom is er op een fundamenteel andere manier omgegaan met het Dexiadossier dan met het Fortisdossier?

02.18 Bart Tommelein (Open Vld): (...)

02.19 Robert Van de Velde (LDD): Mijnheer Tommelein, ik kan uren doorgaan. Als u wil, doe ik dat ook. Ik kan uren doorgaan met dat soort van vragen waarop u en de regering blijkbaar geen antwoord hebben, of misschien wel een antwoord hebben maar het niet willen geven.

Er zijn zoveel vragen die tot op vandaag onbeantwoord zijn gebleven en dat is de reden waarom ik, samen met mijn vrienden, en de collega's, eis dat er een onderzoekscommissie wordt opgericht die alle documenten op een serene en deftige manier kan inkijken.

02.20 Bart Tommelein (Open Vld): (...)

02.21 Robert Van de Velde (LDD): Houd u ermee op, anders blijf ik voortoen.

De **voorzitter**: Het is een ernstig onderwerp.

02.22 Robert Van de Velde (LDD): Ik eis een onderzoekscommissie omdat dat dossier een puur voorbeeld is van achterkamerpolitiek. U hebt daar alles aan gedaan.

02.23 Bart Tommelein (Open Vld): Och...

02.24 Robert Van de Velde (LDD): Dat vind ik nu fantastisch. Open Vld zegt nu "och", maar jullie waren zelfs niet eens uitgenodigd! Jullie wisten zelfs niet wat er aan de gang was. Dat hebt u die maandag moeten vaststellen!

De **voorzitter**: Mijnheer Van de Velde, ik verleen het woord aan de heer Tommelein. Ik vraag u dat u daarna zou besluiten.

02.25 Bart Tommelein (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik hoor de heer Van de Velde dat allemaal zeer graag zeggen. Er heeft een enorme discussie plaatsgevonden over de vraag of de fractie van zijn partij al dan niet aanwezig mocht zijn in de onderzoekscommissie fiscale fraude.

Mijnheer Van de Velde, ik daag u uit om eens na te gaan hoe vaak uw fractie effectief werd vertegenwoordigd, de voorbije weken, in die onderzoekscommissie. (*Applaus*)

02.26 Robert Van de Velde (LDD): Hier zijn de vrienden van het groot gelijk.

Mijnheer Tommelein, laat mij antwoorden. Als u in dit halfroond iemand wilt aanpakken over aanwezigheid en energie in deze Kamer, dan bent u hier aan het verkeerde adres. De zoveelste praatbarak. In elk geval, over een dossier dat vijftien of twintig jaar oud is, mijnheer Tommelein, met alle respect, maar dat u daar nog over wilt miauwen, dat is goed: u doet maar. Op dit moment zijn er 500.000 en meer beleggers die u in de steek hebt gelaten, die nu een antwoord vergen en vragen.

Wat dat betreft, zou ik echt willen pleiten voor die onderzoekscommissie zodat alle documenten out in the open komen op een deftige manier en dat, mijnheer Verherstraeten, de politieke verantwoordelijkheden eindelijk naar boven kunnen worden gebracht in een dossier waar heel Vlaanderen en – spijtig genoeg hoor ik daar heel weinig van – ook gans Wallonië in betrokken is.

Ik denk dat het vandaag onverantwoord is om een zoveelste nieuwe praatbarak te organiseren, waar de dingen worden verteld die we al weten.

02.27 Jean-Marc Nollet (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, chers collègues, j'essaierai d'être plus bref que mon prédécesseur, ce qui ne devrait pas être difficile.

Face à l'ampleur de la crise qui a secoué l'ensemble des pays, y compris le nôtre et notre système bancaire, il est nécessaire d'établir toute la clarté. Clarté sur les causes, sur les origines de la crise, mais aussi sur les responsabilités et sur la manière dont cette crise a été gérée dans notre pays, à la fois par les institutions bancaires, par la commission chargée de les surveiller et par le gouvernement.

Nous avons besoin d'un dispositif qui permette d'aller rapidement au fond des choses. J'insiste sur l'aspect de rapidité. En effet, voilà deux mois que nous tournons en rond autour de ce débat. Monsieur le président, il est plus que temps d'avancer. C'est donc une demande que je formule: si, au bout de ce débat, la proposition est adoptée, il conviendrait de la mettre très rapidement en application, de demander au plus vite à chacun des groupes de désigner leur représentant et de demander illico d'organiser une première réunion. Ainsi, nous pourrions commencer aussitôt le travail de fond.

Monsieur le président, la proposition initiale que vous aviez formulée en Conférence des présidents, la semaine dernière, ne pouvait nous agréer et nous vous en avons fait part. Cela ressemblait à un dispositif de colloque où les parlementaires étaient censés écouter les experts venant exposer un rapport sur les causes profondes et probablement internationales liées à la crise.

Il me revient de souligner que ce texte a évolué. C'est rare et c'est donc d'autant plus important de le souligner. Il a évolué sur trois points fondamentaux.

Premier élément, ce sont les parlementaires qui fixeront l'ordre de mission des experts. C'est donc la commission elle-même qui pourra donner les balises, le tempo et le contenu des travaux qui seront, pour partie, sous-traités en termes de préparation par différents experts.

Deuxième élément, c'est le fait qu'effectivement, cette commission pourra aussi se concentrer sur une évaluation de la manière dont la crise a été gérée en Belgique par le gouvernement et par la CBFA. Cette dimension manquait dans votre proposition originale mais vous l'avez intégrée par la suite.

Enfin, le troisième élément qui nous semble fondamental consiste à donner la possibilité à cette commission d'avoir accès à tous les documents qu'elle estime nécessaires. Ce point-là se retrouve dans le texte ici proposé.

Ces trois éléments qui semblent fondamentaux à notre groupe ne figuraient pas dans la proposition initiale. Ils y sont maintenant intégrés.

Par ailleurs, j'insiste beaucoup aussi sur le dernier paragraphe de cette proposition qui, lors de l'examen du rapport, ouvre déjà la voie et permet de poursuivre les travaux par une réelle commission d'enquête, si cela s'avère nécessaire.

Monsieur le président, nous avons déposé une série d'amendements, certes d'importance moindre que celle des trois changements déjà intégrés dans le texte qui nous est aujourd'hui soumis. Toutefois, il nous semble tout aussi important de vous les présenter. Si vous le permettez, je le fais rapidement maintenant, de manière à gagner du temps pour la suite des débats.

Le premier amendement vise à ce que les experts soient désignés par la commission sur la base d'une proposition venant de la Cour des comptes et non pas par la Cour des comptes elle-même. Cette proposition doit être comprise comme étant un avis et laisser l'entière liberté à la commission, après l'avoir entendu, de le suivre partiellement ou totalement ou bien de modifier et remplacer les noms qui auront été transmis dans cet avis de la Cour des comptes.

Voilà pour le premier amendement.

Notre deuxième amendement, n°4, répond à une demande de nos collègues sénateurs. Il vise à ce que

l'ensemble des groupes politiques du Sénat puissent être représentés en désignant dix sénateurs plutôt que les huit prévus actuellement. Cet amendement n°4 est techniquement plus complet que notre amendement n°2. Il concerne le chapitre "composition".

J'en arrive ainsi au troisième amendement. Monsieur le président, en déposant cet amendement, je voulais m'assurer de l'interprétation du dernier paragraphe de la proposition. En effet, dans le texte proposé actuellement, il est question d'une commission qui serait dotée des mêmes pouvoirs légaux qu'une commission d'enquête parlementaire. Dans ce cas, autant parler directement d'une commission d'enquête parlementaire plutôt que de jeter un flou, selon nous, inutile.

Cela dit, monsieur le président, pour tout le reste et pour le contenu des travaux, nous y viendrons dans le cadre de cette commission.

Enfin, je voudrais à nouveau attirer votre attention sur la nécessité de sa mise en place dans les plus brefs délais. Avec nos collègues sénateurs, nous y travaillerons avec la même énergie et la même volonté d'aller au bout des choses que dans le cadre de la commission d'enquête Fraude fiscale.

Monsieur Tommelein, si vous faites le décompte pour certains, vous pouvez également le faire pour d'autres. Considérez cette dernière phrase comme un engagement de notre part à être actifs dans le cadre de cette commission, comme nous le sommes – avec notamment M. Van der Maelen – dans le cadre de la commission Fraude fiscale.

02.28 Peter Vanvelthoven (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de voorzitter, collega's, beste vrienden, kameraden, gezellinnen, cut the crap.

Wat een flauwekul om hier te komen vertellen dat een onderzoek op zijn plaats is, zoals ik collega Verherstraeten namens de meerderheid heb horen zeggen. Dat is pure verpakking, windowdressing, een mooi pakje zonder inhoud.

Heel veel mensen zijn als gevolg van deze crisis gedupeerd en zijn ongerust. We hebben deze week de democratie in de bankensector gezien. Twee door de regering voorgestelde leden van het directiecomité van Fortis werden gewoon weggestemd.

In die omstandigheden, waar iedereen vraagt om een grondig onderzoek ...

02.29 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, M. Vanvelthoven vient-il de dire que le gouvernement avait proposé des administrateurs dans la holding?

Le **président**: C'est ce que j'ai cru entendre!

02.30 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur Vanvelthoven, si c'est ce que vous avez dit, vous mentez!

Le **président**: En tout cas, ce n'est pas exact.

02.31 Daniel Bacquelaine (MR): M. Vanvelthoven est un menteur.

02.32 Peter Vanvelthoven (sp.a+VI.Pro): Daarstraks moest het begrip "leugen" worden geschrapt van de voorzitter. "Mentir" in het Frans moet blijkbaar niet worden geschrapt.

Laat mij tot de essentie van het verhaal komen.

De essentie van het verhaal is niet – waarover collega Nollet het had – wat de precieze opdracht van die bijzondere commissie is. De essentiële vraag is welke bevoegdheden we aan die commissie willen geven.

Het is duidelijk dat twee maanden geleden een meerderheid of minstens de helft van de kamerleden nog een onderzoekscommissie wenste. Vandaag dient de meerderheid een voorstel in om geen onderzoekscommissie op te richten, maar een gewone commissie.

Wat is het verschil? We weten het allemaal. Het verschil is dat een onderzoekscommissie onderzoeksdaan kan stellen. Een onderzoekscommissie kan mensen onder ede oproepen en verhoren. Dat is de beste

manier om de waarheid te achterhalen. Dat is wat de meerderheid niet wil. De meerderheid wenst niet dat hier onderzoeksdaden worden gesteld, zij wenst niet dat mensen onder ede worden verhoord. We hebben nochtans de proef op de som gehad bij de hoorzitting van de heer Servais en de hoorzitting van gouverneur Quaden, die na elke pertinente vraag zegden dat ze er niet op konden antwoorden, vanwege discretie- en geheimhoudingsplicht.

Nu gaan we een andere commissie in het leven roepen met evenveel bevoegdheden en evenveel macht. Nu denkt men de illusie te kunnen creëren dat die commissie plots wel de discretieplicht en geheimhoudingsplicht zou kunnen doorboren. Maak dat iemand anders wijs, collega's van de meerderheid. U weet dat het flauwekul is.

We hebben heel wat argumenten gehoord, ook argumenten voor de galerij. Het eerste argument – ik herinner het mij nog goed – was dat we als oppositie een gevaarlijk spelletje speelden, want een onderzoekscommissie in het midden van de financiële crisis was het slechtste dat we konden doen. Dat zou de banken nog meer in problemen brengen. Ik heb het u horen zeggen vanuit de meerderheid, één voor één. Ik heb toen op dit spreekgestoelte voorgesteld om de onderzoekscommissie pas op 1 januari te laten starten, wanneer de crisis voorbij is.

Voor het overige kwam er geen antwoord van de meerderheid.

Toen kwam het volgende argument, namelijk dat er in het Parlement geen experts zitten.

Collega's, ik kan mij indenken dat in de bijzondere commissie parlementsleden zullen zitten. Ik veronderstel dat de parlementsleden die in de bijzondere commissie, die wij zo graag hebben, zullen zitten, toch wel iets van de materie zullen kennen, tenzij u ervan uitgaat dat ook in voornoemde commissie parlementsleden zonder kennis van zaken zullen zitten. Gaat u ervan uit dat in de bijzondere commissie, die u voorstelt, parlementsleden zullen zitten die niet van wanten weten?

Het is het een of het ander. Vindt u dat in het Parlement niet voldoende expertise aanwezig is, dan is de bijzondere commissie waarmee u vandaag komt aanzetten, even onzinnig als een onderzoekscommissie. Daarmee wil ik enkel aangeven dat ook dat een argument is voor de galerij, dat geen hout snijdt.

Het laatste argument dat ik hoor, is dat wij moeten opletten, omdat er een juridische procedure bezig is. De oprichting van een onderzoekscommissie kan derhalve niet, omdat voornoemde, juridische procedure door een onderzoek van een onderzoekscommissie in het gedrang zou kunnen komen.

Collega's, wij weten uit het verleden dat ook laatstgenoemd argument flauwekul is. Alle onderzoekscommissies van de voorbije jaren zijn parallel met een gerechtelijke procedure gelopen. Op dat punt is het Reglement ook heel duidelijk en zijn de procedureregels voor een onderzoekscommissie ook heel duidelijk. Ook laatstgenoemd argument snijdt dus geen hout.

Aangezien alle argumenten en alle ballonnetjes die werden opgelaten, flauwekul zijn, blijft de vraag waarom de meerderheid tegen de oprichting van een onderzoekscommissie is. Op voornoemde vraag is er maar één antwoord. De meerderheid is tegen de oprichting, omdat bepaalde zaken niet naar boven mogen komen. Zo simpel is dat. De onderste steen mag hier niet boven komen.

Collega's, de hypocrisie stijgt ten top. De MR wil immers wel een parlementaire onderzoekscommissie over het feit dat de vroegere kabinetschef van minister Reynders, de heer Laes, door Selor ongeschikt werd bevonden voor de functie van topman van Financiën. Het departement Financiën draait al jaren in de soep. Iedereen weet dat niet alleen de bevoegde minister maar ook Laes ongeschikt is. Voor dat feit, voor het ongemak van één persoon, wenst de MR-fractie een parlementaire onderzoekscommissie in het leven te roepen.

Voor een affaire waarvan de premier zelf zegt dat het de zwaarste financiële crisis is die wij ooit hebben meegemaakt met honderdduizenden gedupeerden in ons eigen land, daarvoor zegt de meerderheid dat er geen onderzoekscommissie nodig is. Hypocrisie ten top.

Het spijt mij te moeten zeggen dat wij samen met de PS een voorstel hebben ingediend tot oprichting van een onderzoekscommissie. Vandaag wenst men dat niet meer. Vandaag is dat niet meer belangrijk. Ik begrijp dat dus niet. Ik zou willen weten van mijn kameraden van de PS waarom die onderzoekscommissie

nu plots niet meer nodig is. Wat is er gebeurd waardoor voor de PS plots het licht is beginnen schijnen en onderzoeksdaaden niet meer nodig zijn?

Ik kom dan natuurlijk bij de Open Vld terecht. De experts, de zelfbenoemde experts. Ik veronderstel dat er ook expertise genoeg is in de regering. De twee toppers in de federale regering, De Gucht en Dewael, gingen niet akkoord met de Fortis-saga. Zij waren het niet eens met de verkoop van Fortis aan Frankrijk. Zij gingen daarmee niet akkoord. Met andere woorden, ik zou ter zake een aantal zaken opgehelderd willen zien. Als ik zie dat de Open Vld vandaag geen onderzoekscommissie wil dan zal het wel zijn omdat ook daar potjes gedekt moeten blijven.

Collega's, ik maak mij natuurlijk weinig illusies. Ik heb begrepen dat de amendementen 1 tot en met 4 door de meerderheid worden gesteund. Wij hebben eveneens een amendement ingediend waardoor wij het wetsvoorstel tot oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie, dat wij samen met de PS hebben ingediend, als amendement indienen. Wij vragen daarvoor uw steun. Wij zullen zien hoe er wordt gestemd. Waarom doen wij dat? Dit is geen politiek spelletje, collega's. Deze parlementaire meerderheid verhindert ons tot op vandaag om in de commissie de wetsvoorstellen inzake de onderzoekscommissie te behandelen. Zelfs dat laat deze meerderheid niet toe. Wij hebben de agendering gevraagd, zelfs aan de voorzitter van de Kamer en aan de voorzitter van de commissie voor de Financiën. Wij krijgen de zaak zelfs niet besproken omdat de meerderheid dwarsligt.

Dat is een schande. De normale procedure in het Parlement is dat, wanneer er over een bepaald ontwerp wordt gediscussieerd, er op dat ogenblik over alle voorstellen dienaangaande wordt gesproken en gestemd. De meerderheid verhindert zelfs die parlementaire traditie.

02.33 Jan Jambon (N-VA): Collega's, wij vragen ook om in plaats van een bijzondere commissie toch een onderzoekscommissie in te stellen. In dit dossier maken we een crisis mee die we, zoals de premier al meermaals heeft gezegd, in de voorbije honderd jaar nog niet zijn tegengekomen. Die crisis treft zoveel mensen, spaarders en aandeelhouders. Wij vinden dat we bij zo'n crisis tot op het bot moeten gaan, dat we moeten weten wat er wel en niet is gebeurd, in welke context dat was en welke lessen wij daaruit kunnen leren. Het moet een onderzoekscommissie worden, die de meest uitgebreide bevoegdheden heeft om klaarheid te scheppen over alles wat er is gebeurd.

In de discussie formuleert de meerderheid twee tegenwerpingen. Een eerste tegenwerping is dat het een gerechtelijke procedure zou doorkruisen en een tweede tegenwerping is dat het dossier zo in de criminele sfeer zou komen. Collega's, wij weten allemaal dat alles wat het doorkruisen van een gerechtelijke procedure betreft tot in detail werd geregeld door het Reglement van de Kamer naar aanleiding van vorige onderzoekscommissies. Elke onderzoekscommissie loopt dat risico. Dat is bijna eigen aan het gegeven. Daarom is dat ook zo goed geregeld.

Het argument van de criminele sfeer is zo mogelijk nog gemakkelijker te weerleggen. Afgelopen week hebben wij tv-beelden gezien van mensen die vechtend over de vloer rolden op vergaderingen die verband houden met het dossier en die zich in de criminele sfeer situeren. Met een onderzoekscommissie, die het onderzoek tot op het bot voert, kunnen we het dossier uit de criminele sfeer halen, tenzij natuurlijk zaken het daglicht niet zouden mogen zien. Vandaar dat wij, juist om uit de criminele sfeer te raken, een onderzoekscommissie zouden moeten installeren.

Ik heb vragen bij het feit dat de meerderheid dat zo krampachtig wil vermijden. Men zegt dat we misschien over drie maanden tot een onderzoekscommissie kunnen komen. Dat kan eigenlijk alleen zo worden geïnterpreteerd dat er iets te verbergen is. Immers, als er niets te verbergen is, zou men gemakkelijk kunnen instemmen met de installatie van een onderzoekscommissie, de meest vergaande vorm van onderzoek.

Bij het voorstel dat nu vanuit de meerderheid ter tafel ligt, heb ik een vraag: laat het toe dat er ook onderzoek gebeurt naar de rol van de regering? Mijnheer Verherstraeten, mijnheer Tommelein, laat de opdracht toe dat er ook naar de rol van de regering onderzoek wordt gedaan? Waarom schrijft u dat daar niet met zoveel woorden in?

02.34 Bart Tommelein (Open Vld): Mijnheer Jambon, u kunt altijd de regering ondervragen. Daarvoor hebt u niet eens een commissie nodig. U bent een parlamentslid. U kunt de regering in de commissies, in het halfroond, overal ondervragen, zoveel u wilt.

02.35 Servais Verherstraeten (CD&V): Collega Jambon, antwoordend op uw vraag, het staat zelfs in de tekst. Als u kijkt naar de procedure, dan kunt u lezen: "de mechanismen en de verantwoordelijkheden", in het meervoud, "te onderzoeken". Wij zeggen niet welke verantwoordelijkheden, omdat wij die niet ab initio willen vastleggen. Alle mogelijke verantwoordelijkheden kunnen en zullen worden onderzocht.

Het is evident dat zal worden onderzocht wat zich heeft afgespeeld in de maanden vooraf en hoe het bij de banken zo slecht is kunnen aflopen. Het is evident dat er ook zal worden onderzocht wat er daarna politiek is gebeurd. Er staat "verantwoordelijkheden", in het meervoud.

02.36 Jan Jambon (N-VA): (...) inhoudt verantwoordelijkheden van de regering en tutti quanti.

Ik besluit. Ik meen dat in deze dossiers de onderste steen boven moet komen. Volgens ons kan dat alleen met een onderzoekscommissie. Daarom hebben wij een amendement ingediend om van deze commissie een onderzoekscommissie te maken.

De **voorzitter**: Hebben wij dat amendement al in ons bezit? Ik heb het nog niet gezien.

Het woord is aan de heer Annemans.

02.37 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, collega's, hoe laat is het nu? Het is 22.24 uur.

Dat was ongeveer het effect dat de heer Van Rompuy wou bereiken. Dat is meteen ook de reden waarom het een bijzondere commissie moet worden in plaats van een parlementaire onderzoekscommissie. De bedoeling is dat er geen aandacht voor is, dat niemand weet dat het bestaat, dat niemand erop af zal komen, dat niemand erdoor zal worden gegeneerd en dat het voorbijgaat alsof er niets aan de hand is geweest met de bankcrisis.

Dat zal ook het geval zijn met dit debat zoals de heer Van Rompuy het heeft geregisseerd. Wij hebben dat allemaal meegemaakt. Wij, fractievoorzitters, hebben geprobeerd hem ervan af te brengen dat het debat om 22.30 uur plaatsvindt, maar dat is niet gelukt. Hij heeft dat zo gewild. Hij heeft het er zo op aangelegd. Hij heeft de dalai lama de tijd gegeven, hij heeft zijne heiligheid uitvoerig ontvangen, om te zorgen dat het debat over de bankcrisis zeker niet voor 21 uur 's avonds kon en zou beginnen.

Dat is precies de samenvatting. Sommige van de collega's hebben zich afgevraagd waarom het zo is. Dat is de reden waarom dit nu op deze manier moet gebeuren. Het symboliseert ook de reden waarom het geen parlementaire onderzoekscommissie is geworden.

De **voorzitter**: Ik had dit natuurlijk vooraf met de dalai lama afgesproken.

02.38 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik heb u nog gezegd, toen dit schema is vastgelegd: wij zullen de dalai lama tot 16 uur ontvangen, en dan gaan wij de wet op de menselijke weefsels uitvoerig behandelen, en tegen een uur of acht zullen we eraan kunnen beginnen maar als het een beetje tegenzit zal het half elf worden. Dat heb ik u gezegd. En dan heb ik gezegd: het hangt van u af.

Ik heb gezegd: laten wij het doen op een woensdag. Laten wij om 14 uur het Parlement bijeenroepen. Laten wij eerst in de commissie al die voorstellen tot oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie doen afwijzen door uw meerderheid. Laten wij die vervolgens naar de plenaire vergadering brengen en dan kunt u daaraan uw embryonale bijzondere commissie aanhechten.

Dan kunnen wij daarover een debat voeren ten aanschouwe van de pers en waar iedereen op afkomt. Dan kunnen wij een debat voeren over de bankcrisis waar wij eventueel de heer Clerfayt kunnen vragen hoe hij KBC heeft onderuitgehaald, samen met de heer Quaden. Dan kunnen wij een paar mensen in de tang nemen. Wij kunnen dan eventueel de eerste minister vorderen. Wij kunnen dan een gebald politiek debat houden over de politieke vraag of het een onderzoekscommissie moet worden zoals de meerderheid afwijst en de oppositie voorstelt, of mag het een klein prutsding worden, zoals de meerderheid het wil?

Laat de pers en de publieke opinie dat dan bekijken zoals zij willen. Dan hadden wij daarover een open en eerlijk debat gehad. Maar het is niet zo geweest. Van Rompuy zei: wij gaan het doen na het bezoek van de dalai lama. Voilà.

Ik weet niet of het op u een even grote indruk heeft gemaakt als op mij, maar op mij heeft dat een zeer grote indruk gemaakt: het beeld dat gisteren in de kranten stond: de heer Davignon, omringd door het kwade, boze volk. Davignon is in ieder geval een coryfee maar zeker ook een symbool van la Belgique à papa. Die man heeft waarschijnlijk nog nooit langer dan 10 minuten met iemand van het volk samen gezeten. Die man heeft waarschijnlijk zijn hele leven alleen maar gatlikkers ontmoet. Die man heeft in zijn hele leven nooit iets meegemaakt als wat hij nu heeft meegemaakt, toen hij de aandeelhouders, het volk van zijn eigen bank, heeft moeten ontmoeten.

De manier waarop hij wandelen is gestuurd was niet alleen op een revolutionair moment, maar dat was ook op een groot en indringend symbolisch moment. Het was immers de afrekening van de woede die zeer diep zit bij vele mensen, niet alleen omdat ze hun spaarcenten of aandelen zijn kwijtgeraakt. Die woede zit zeer diep. Het was de afrekening met het verleden van een banksector, een dikkenekkenbanksector van de afgelopen tien jaren.

Naast de klassieke bankactiviteiten die – schematisch weergegeven, u zal mij de vereenvoudiging vergeven – het inzamelen van spaargelden en het uitschrijven van leningen is, is die banksector de laatste tien jaar begonnen met het bouwen van casino's. In die casino's werd brutaal op zijn cowboys, gegokt. Daar werd brutaal, op zijn cowboys, met de centen van die brave spaarders gegokt. Als men de klassieke bankiers daarover aanspreekt, degenen die groot zijn geworden in die banksector en die hebben gezien hoe de evolutie van de laatste tien jaar volledig uit de hand aan het lopen was, gecombineerd met de megalomanie van de fusies, dan zeggen die dat men die evolutie zag aankomen. Men wist dat er een paar cowboys veel geld mee konden verdienen en men wist dat dit uiteindelijk faliekant moest aflopen. Ik ben geen specialist. Ik luister naar mensen die dat kunnen weten.

Het beeld van Davignon die daar wandelen wordt gestuurd, die daar als Marie-Antoinette op de kar naar de guillotine wordt gevoerd, dat symbolisch indringende moment, dat een historisch moment mag worden genoemd, dat beeld op de voorpagina van de kranten was een historisch moment, in alle betekenissen van het woord, duidt aan dat het niet alleen gaat over geld dat verloren is gegaan, maar over een fundamenteel trauma.

De burger, de spaarder, de kleine man die in alle vertrouwen naar die grote heren ging en die dat in alle veiligheid kon doen want er was ook een overheid die dat allemaal controleerde en die ervoor zorgde dat dit allemaal in goede banen liep, die kleine man, die een blindelings vertrouwen had in geen enkele van alle instellingen van dit land – dat mag ik wel zeggen, dat hebben vorige parlementaire onderzoekscommissies ook zeer duidelijk aangetoond – die in geen enkele instelling van dit land vertrouwen had, had toch vertrouwen in een instelling zoals een bank.

Ik weet niet of u beseft dat het wegvallen van dat vertrouwen en de noodzakelijkheid van de politiek om dat vertrouwen te gaan opvullen met overheidsgeld, een trauma is dat bij het volk zeer diep gegaan is en veel dieper dan het geld dat verloren is gegaan, want dat is een psychologisch trauma van eerste orde.

Dat in een dergelijke omstandigheid, in een omstandigheid waarin het volk – voor mijn part had het Lippens zelf kunnen zijn, Lippens is reeds weggestemd, men heeft hem zelfs niet meer durven presenteren – zich afreageert op Lippens of Davignon heeft weinig te maken met Lippens of Davignon of met hetgeen ze fout zouden hebben gedaan, dat zou een parlementaire onderzoekscommissie moeten uitwijzen, maar heeft alles te maken met vertrouwen dat weg is, met een trauma dat fundamenteel en diep bij de bevolking is gegaan. De bevolking vraagt zich af wat er nu gaat gebeuren en wil weten wat er fout is gegaan, wil weten wat er nu gaat gebeuren.

Als men dergelijke omstandigheden heeft, waarin het maatschappelijk trauma diep gaat, naar de wortels van het vertrouwen van de bevolking in de instellingen, dan moet men niet overgaan tot halve maatregelen. Toen wij dat hebben ondervonden met de commissie-Dutroux of toen wij dat hebben ondervonden met een ander diepgaand trauma, namelijk dat van de voedselveiligheid, in de dioxinecommissie, hebben wij nooit een moment getwijfeld. Wij hebben steeds, in al die omstandigheden, onmiddellijk naar een vertrouwenherstellend middel gegrepen, namelijk de parlementaire onderzoekscommissie, en niets minder dan dat.

Wij hebben moesten vaststellen dat er op enkele dagen heel wat vragen rezen, en collega Van de Velde heeft er een paar gesteld. Waarom moest dat worden genationaliseerd? Als het moest worden

genationaliseerd, hoe is dat precies verlopen? Waarom moest er worden verkocht?

Waarom moesten Vlamingen, die geen eigen Staat hebben zoals de Nederlanders en de Fransen, maar het moeten doen via een Belgische Staat die door de aard en de natuur van zijn eigen bestaan altijd meer naar Parijs kijkt dan naar waar ook, ondervinden dat de kroonjuwelen van onze banksector overnight werden verkocht aan Nederland en aan Parijs, zonder dat zelfs maar een klein debat werd gevoerd over de mededinging die daarbij aan de orde moest zijn? Waarom moest dat BNP Paribas zijn, waarom niemand anders? Was er nog iemand anders?

Al die vragen worden onbeantwoord weggespoeld. Er komt geen duidelijk antwoord. Op enkele dagen tijd gaat er meer geld over de toog dan wij ooit in de geschiedenis van dit land hebben zien gaan, en dat gebeurt zonder dat iemand iets anders te horen krijgt dan dat het moest, dat het niet anders kon, hou uw mond, het was in het belang van eenieder.

Dat is niet het debat dat we nodig hebben om het fundamenteel geschonden vertrouwen te herstellen. Dat debat moet veel dieper gaan en veel grondiger zijn.

Wat het totale falen van de bankcontrole betreft, ik ben een gewone burger en kende daar niets van. Ik kende daar bijna even weinig van als De Croo. Ik dacht dat dit alles door de Bankcommissie werd gecontroleerd. Alles is onveilig, maar een ding was veilig, met name onze banken en onze centen. De bankcontrole, de overheid had daarop immers zicht.

Het is pas na een paar krantenartikels dat wij vernemen dat aan het hoofd van de Bankcommissie nauwelijks meer dan de kabinetschef van Reynders en een socialistische professor zaten. Mijn mond viel open. Die bankcontrole bleek immers niets te zijn. Ze hadden het niet alleen niet zien aankomen, ze hebben het zelfs niet verhinderd. Ze hebben niets gedaan.

Die bankcontrole, hoe is die precies samengesteld? Wie is daarvoor politiek verantwoordelijk? We gaan toch niet doen alsof het een technische commissie is? Met alle respect, maar die commissie fiscale fraude is een technische commissie waar men doodvalt van de saaiheid.

Dat is niet wat we nodig hebben. We hebben een commissie nodig die de mensen op een politieke manier uitlegt waarom die bankcontrole heeft gefaald en wat de volgende bankcontrole moet zijn. Het is immers de overheid die de bankcontrole moet doen.

Het is de overheid die de centen heeft moeten ophoesten om het te redden. Het is dus de overheid die moet uitleggen hoe ze dat in de toekomst zal doen. Het is dus een politieke beslissing om daaraan richting te geven en niet aan een of andere technische commissie om dat te zoeken. Er moeten politieke keuzes worden gemaakt. Het is een diepgaand maatschappelijk trauma dat moet worden opgelost.

En dus hebben wij gezegd: doe het deftig. De oppositie heeft dat gezegd en heeft dat geprobeerd. Hebben wij dat gedaan om het vertrouwen in de euro omver te werpen? Hebben wij dat gedaan om Davignon als een beschuldigde voor te stellen, opdat hij zijn hand zou moeten heffen en zou moeten zweren dat hij de waarheid spreekt? Hebben wij dat gedaan om een of ander effect te bereiken en mensen aan de schandpaal te nagelen? Zelfs indien ze het zouden verdienen, dan nog was dat niet onze bedoeling. Onze bedoeling was om het middel te gebruiken, het enige middel dat dit Parlement heeft, om op een dergelijke, degelijke, deugdelijke manier aan te tonen: dat is er gebeurd, wij hebben niks te verbergen, die mensen moet ge ondervragen, zij moeten de waarheid komen zeggen. Er zijn wetten en er zijn afspraken die regelen dat er geen samenloop is met een strafrechtelijk onderzoek. Meer dan twee decennia lang heeft dit Parlement alle nuances onderzocht van wat een parlementaire onderzoekscommissie kan zijn, moet zijn, waar ze zich van moet onthouden en hoe zij zonder een samenloop te hebben met een strafrechtelijk onderzoek in alle veiligheid werkzaam kan zijn.

Wat krijgen we nu? Er is een voorzitter die achter zijn typemachine gaat zitten. Ik weet trouwens niet waar hij de inspiratie haalt. Zijn haiku's zijn beter dan wat hij daar heeft geproduceerd, denk ik. Hij heeft daar zo een fake onderzoekscommissie gemaakt, iets waar ge niet met de bevoegdheden van een onderzoeksrechter kunt vorderen en zeggen: Davignon, u hebt geen goesting, maar u moet komen. Dat is al een belangrijk verschil. Misschien zal hij komen, misschien zal hij niet komen. Hij moet in ieder geval de waarheid niet zeggen. Die bankiers moeten ook de waarheid niet zeggen. Niemand zal zich moeten verantwoorden. Iedereen zal komen zoals ze komen naar die commissie fiscale fraude waar niemand van wakker ligt en

waar niemand enige aandacht aan besteedt.

Dat is ons grote bezwaar. Vandaag is op een symbolische manier duidelijk gemaakt waarom er geen parlementaire onderzoekscommissie mocht zijn. Dat heeft niks te maken met de stabiliteit van de banksector. Dat heeft niks te maken met de stabiliteit van de operaties van die verkoop van Fortis en dergelijke. Dat heeft alles te maken met hetzelfde als datgene waarover de voorzitter vandaag met zorg heeft gewaakt: dat is dat niemand weet dat die commissie bestaat, dat ze om 22.38 uur tussen de plooiën door iets zal doen waar niemand in geïnteresseerd kan zijn omdat het ook geen belang heeft wat daar zal gebeuren, vermits het geen hout snijdt wat daar aan de orde zal kunnen zijn. Dat is ons fundamentele bezwaar: dat men een kans mist om fundamenteel het vertrouwen te herstellen dat op een zeer fundamentele manier te schande is gemaakt, vernietigd is en tot in de kern van heel wat burgers is doorgedrongen. Het symbool van het Heizelpaleis van deze week toont zeer goed aan dat de kans die u zou moeten grijpen, namelijk die van een in alle openheid georganiseerde, goed georganiseerde en zelfs strak georganiseerde parlementaire onderzoekscommissie, blijft liggen. De kans om dat middel te grijpen, laat u liggen. Daarmee hebt u een kans ontbeerd om opnieuw het vertrouwen te herstellen.

Tot die tijd zullen wij zeker niet aanvaarden wat nu al door Reynders is aangekondigd. Gisteren heeft Reynders in de commissie voor de Financiën – verbeter mij eventueel, collega Goyvaerts – al aangekondigd alle interpellaties over verantwoordelijkheden, over de rol van wie dan ook in de banksector of wat dan ook, alles wat daarmee te maken heeft, in een regel te zullen verwijzen naar die commissie. Hij zal geen enkele interpellatie beantwoorden en we zullen een motie mogen indienen op zijn mededeling dat hij niks mee te delen heeft.

Reëel wordt het uitoefenen van politieke controle op deze regering in deze hele zaak van de banksector door uw eigen bijzondere commissie nu ook nog eens onmogelijk gemaakt. Het perverse effect van de keuze voor deze commissie is dubbel. U vermijdt een parlementaire onderzoekscommissie en u begraaft iedere vorm van politiek debat en politieke verantwoordelijkheid over wat er allemaal is gebeurd.

U maakt met het stemmen op de groene stemknopjes over deze bijzondere commissie van de heer Van Rompuy de grootste doofpot die de geschiedenis van dit land ooit heeft gezien.

Le **président**: La parole est à M. Brotcorne.

02.39 Christian Brotcorne (cdH): Monsieur le président, chers collègues, oui, il y a de la colère dans l'opinion publique. Oui, il y a de la frustration chez les gens. Oui, certaines personnes ont perdu beaucoup d'argent dans la crise financière. C'est précisément pour cela que nous devons être attentifs à ce qui se passe dans l'opinion.

La population qui est en colère, frustrée, a commencé elle-même à réagir: les actionnaires s'en prennent à des dirigeants lors d'assemblées générales; des procédures judiciaires sont intentées. Elles donneront ce qu'elles donneront; ce sont des moyens légitimes.

Il nous appartient, à nous aussi, en tant que parlementaires, de vérifier et de donner des réponses à cette crise.

Que s'est-il passé? Pourquoi en est-on arrivé là? Comment éviter que, demain, les mêmes résultats se présentent? Il faut que nous nous donnions les moyens d'examiner les signes annonciateurs de la crise, ce qui s'est fait pendant la crise et ce que nous ferons et proposerons après la crise.

Monsieur le président, la commission spéciale que la majorité propose et dont je vous avais d'ailleurs déjà demandé la création par un courrier du 6 octobre, me semble être, à ce stade-ci, à ce moment-ci, la réponse adéquate, la réponse opportune.

Cette commission a les moyens les plus larges pour agir. Je remercie d'ailleurs un membre de l'opposition qui est monté à cette tribune auparavant.

Elle pourra tout examiner. Tout ce qu'elle a envie de voir, elle pourra le faire. Contrairement à d'autres, nous ne commencerons pas nos travaux en disant qu'il y a nécessairement des responsables déjà connus aujourd'hui et condamnables. Ce que nous voulons faire, c'est nous donner le temps de réunir les éléments, les faire analyser avec nos experts. Tout compétents que soient les parlementaires, je crois que peu d'entre

nous sont capables aujourd'hui de comprendre, sans aide extérieure, tout ce qui s'est passé dans le mécanisme qui a conduit à la crise

Nous avons cette chance d'avoir un organe indépendant, la Cour des comptes, dont on dit qu'il accompagnera nos travaux. Ce serait un gage de crédibilité, de sérieux et de transparence. Nous devons tout oser. Nous devons tout pouvoir et nous disons déjà aujourd'hui que si, d'aventure, ce travail était entravé ou rendu impossible parce que les personnes se retranchent derrière un éventuel secret professionnel, nous nous réservons déjà la capacité de transformer notre commission en commission d'enquête parlementaire.

Mais il y a un travail préliminaire, un travail préalable, celui de comprendre exactement les mécanismes, de réunir les pièces et ensuite, sur la base des rapports transitoires que l'on propose à cette commission, d'effectuer ce véritable travail.

N'oublions pas non plus que nous sommes dans un contexte économique particulier, contexte financier particulier, où les choses ne sont pas encore stabilisées et peuvent également évoluer! Nous devons à la fois travailler dans la confiance à l'égard de l'opinion publique à laquelle nous devons rendre des comptes, mais aussi avec suffisamment de sérieux et de sérénité pour ne pas mettre en péril les bases mêmes de notre évolution économique. L'heure est trop grave aujourd'hui pour jouer aux apprentis sorciers.

Oui, monsieur Nollet, je plaide comme vous pour que cette commission soit rapidement mise en place et qu'elle fixe son ordre du jour, le menu précis des thèmes qu'elle souhaite évoquer, la liste des auditions nécessaires, le timing de son travail. Nous devons effectivement avancer rapidement. Nous devons cette transparence et ce travail à la population qui a été traumatisée.

Chers collègues, je ne veux pas être plus long à ce stade si ce n'est pour vous demander d'accorder votre vote positif à la mise en place de cette commission spéciale. La volonté politique au niveau des groupes de la majorité et de certains groupes de l'opposition est manifestement présente. Tous, nous avons intérêt à savoir rapidement ce qui s'est passé, la façon dont la crise a été gérée et ce qu'il faut faire demain afin que ceci ne se produise plus.

02.40 Thierry Giet (PS): Monsieur le président, chers collègues, nous serons tous d'accord pour nous pencher sur le pourquoi et le comment de cette crise bancaire et financière. En réalité, le problème était de choisir un instrument pour se livrer à cette enquête, à cet examen et déterminer des responsabilités ou des aménagements plus ou moins importants de l'arsenal législatif et du contrôle du système financier. C'est là que réside le désaccord. Pour le reste, chacun est prêt à travailler dans la commission qui sera mise sur pied.

Il y a la possibilité de l'enquête parlementaire. Le groupe PS a signé une proposition de loi demandant cette enquête parlementaire – et nous étions d'ailleurs le seul parti francophone à le faire. D'autres, pour diverses raisons, ne souhaitaient pas de commission d'enquête parlementaire à ce stade et ont plaidé pour une commission de suivi. C'est le souci de l'efficacité qui devrait nous guider. Par conséquent, comme j'ai déjà eu l'occasion de le dire il y a quelque temps, publiquement et en Conférence des présidents, en ce qui nous concerne, mieux vaut avoir une commission de suivi plutôt que rien du tout. Le souci d'avancer et de trouver une solution concrète nous anime.

Les différences entre une commission d'enquête parlementaire et une commission de suivi, tout le monde les connaît; on ne reviendra pas là-dessus. Pour ma part, j'ai déjà participé à une commission de suivi, comme certains s'en souviendront, relative à l'Agence générale pour la coopération au développement. Sauf erreur de ma part, malgré le fait qu'il ne s'agissait pas d'une commission d'enquête, nous avons pu examiner dans le détail des dossiers sensibles et nous n'avons pas rencontré beaucoup de difficulté à entendre les personnes nécessaires, à faire venir des enquêteurs et à nous faire communiquer des mètres cubes de documents. À l'époque, nous avons pu rédiger un rapport qui tenait la route et faisait honneur au travail de la Chambre des représentants.

Je répète qu'il ne s'agissait pas d'une enquête parlementaire. Je me souviens que nous avons pu inviter des enquêteurs, par exemple du Comité supérieur de contrôle, qui n'existe plus maintenant. Sans aucun problème, nous avons pu également travailler dans des dossiers dont le caractère judiciaire était avéré.

Par conséquent, je reste optimiste sur la façon dont cette commission de suivi pourra travailler.

Cela dit, et nous y verrons très vite clair, si nous devons soudain observer que nous ne rencontrons pas nos objectifs, que la commission se voit mettre des bâtons dans les roues, le texte qui nous est soumis ce jour nous offre un filet de sécurité: il prévoit clairement que cette Chambre pourra à nouveau débattre sur la création ou non d'une commission d'enquête parlementaire, munie de tous les attributs et prérogatives qui sont habituellement les siens.

Croyez bien que nous serons particulièrement attentifs à l'évolution des travaux, à l'attitude des uns et des autres, c'est-à-dire à tous ceux qui recevront une invitation pour audition, particulièrement attentifs à leurs dires et au fait de savoir si nous pourrions recevoir tous les documents que nous souhaitons. Aucun doute à ce sujet.

Cela dit, le texte proposé a évolué. Cette commission du suivi, c'est la Chambre et les parlementaires qui ont la main sur son organisation et la façon de travailler. Je n'ai aucune difficulté avec les amendements proposés par Ecolo-Groen!.

Il me semble donc que nous sommes en ordre de marche, monsieur le président, chers collègues, pour avancer sans tarder.

Et comme c'est important, je répéterai encore que le groupe socialiste restera vigilant sur la manière dont les choses se passeront et sur le travail que nous pourrions réellement réaliser.

02.41 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, chers collègues, nous marquons évidemment notre accord sur la constitution de cette commission spéciale visant à assurer le suivi de la crise financière que nous connaissons.

Tout à l'heure, M. Vanvelthoven a prétendu que le MR serait favorable à une commission d'enquête sur le Selor, mais qu'il refuserait une commission d'enquête sur Fortis.

Tous les deux, juste avant la crise, étaient ou sont dirigés par le sp.a. En effet, c'est un fonctionnaire appartenant à ce parti qui dirige le Selor. Et au début de la crise, Fortis était dirigée par un ancien sénateur sp.a. Si ce n'est ce seul point commun, les différences sont nombreuses!

02.42 Peter Vanvelthoven (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de voorzitter, het getuigt van een ongelooflijke grofheid te beweren dat de financiële crisis te wijten zou zijn aan sp.a. Ik heb hier bij herhaling leden van de regering horen zeggen – misschien is het collega Bacquelaine ontgaan – dat het een internationale financiële crisis is. Ik zou willen dat sp.a de macht had van een wereldcrisis om het liberale kapitalisme neer te halen. Ik zou willen dat we die macht hadden!

02.43 Daniel Bacquelaine (MR): Ce n'est pas nouveau! Il l'a démontré à diverses reprises. Je sais, en tout cas, que votre camp n'est pas celui de la liberté. Vous êtes fidèles aux vieilles recettes et vous êtes opposés au libéralisme politique. Je le sais! Sciemment, vous prenez plaisir à confondre libéralisme et capitalisme. Mais, pour notre part, nous pourrions également établir de nombreuses comparaisons entre votre socialisme et d'autres systèmes qui, dans le monde, oppriment les gens.

02.44 Peter Vanvelthoven (sp.a+VI.Pro): Het verschil tussen liberalen en socialisten is dat socialisten voor een vrijheid zijn waarvan iedereen kan genieten en dat liberalen voor een vrijheid zijn die betekent dat de banken als het goed gaat met de winsten gaan lopen en als het slecht gaat alles (...) (*Hevig tumult op verscheidene banken*)

02.45 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Dat mag niet worden onderzocht!

De **voorzitter**: Ik stel voor dat wij het debat verzakelijken.

02.46 Daniel Bacquelaine (MR): Vous le savez, nous avons déjà eu ce débat récemment dans cette enceinte. Nous avons pu suffisamment insister sur le fait qu'il n'y a aucun régime au monde où il n'existe d'économie de marché et de liberté politique en même temps. Il est impossible...

02.47 Yvan Mayeur (PS): (...)

02.48 Daniel Bacquelaine (MR): La Corée du Nord! Cuba! Ce sont de magnifiques exemples! Mais il est maintenant prouvé à suffisance que, partout où on a supprimé l'économie de marché, le libéralisme politique, c'est-à-dire les libertés essentielles et les droits fondamentaux ont également été supprimés.

02.49 Yvan Mayeur (PS): (...)

Le **président:** Si nous retournions à la crise et à l'instauration d'une commission!

02.50 Daniel Bacquelaine (MR): Ce sera d'ailleurs une des missions de notre commission spéciale d'étudier les causes de cette crise financière et économique. Parmi ces causes devra être mise sur le tapis la manière dont a fonctionné la régulation.

02.51 Yvan Mayeur (PS): (...)

02.52 Daniel Bacquelaine (MR): On peut demander à M. Quaden! Mais le problème n'est pas là. Je pense que tant M. Servais que M. Quaden sont des personnes très honorables. Mais évidemment, dans les pays que vous appréciez, comme la Corée du Nord, le jugement est prononcé avant le procès! Cela vous concerne! C'est tout à fait dans votre méthode!

02.53 Yvan Mayeur (PS): (...)

Le **président:** J'espère que les débats en commission seront plus sereins!

02.54 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur Mayeur, je comprends bien que vous estimez la création d'une commission d'enquête superflue, puisque vous savez tout! Il y en a d'autres d'ailleurs qui savent tout! J'ai entendu, aujourd'hui, des parlementaires prétendre qu'ils savaient tout ce qui allait se passer depuis des mois. Je pense que si nous mettons une commission spéciale sur pied, nous devrions les interroger.

Il faudrait leur demander comment ils le savaient et pourquoi ils n'ont rien dit! Une responsabilité est à mettre en évidence!

Non seulement, il y a des actions judiciaires en cours mais, en outre, l'objet même de la commission est toujours là! Autrement dit, la crise financière n'est évidemment pas terminée. Il faudrait être aveugle pour considérer que la crise est terminée, que l'on a fermé la parenthèse et que tout va rentrer dans l'ordre! Il y a une responsabilité particulière, me semble-t-il, à distraire les pompiers de leur mission principale qui est de faire face à l'incendie!

Il m'apparaît que la particularité du moment que nous vivons vient du fait que, non seulement il y a des actions judiciaires en cours, que cette crise n'est pas terminée mais qu'en plus – troisième facteur qui différencie sans doute cette commission que nous avons pu créer au sein de ce parlement des autres –, il s'agit d'une crise internationale dont l'épicentre n'est pas nécessairement chez nous et qui trouve très largement son origine au-delà de l'Atlantique quant à leur l'origine.

Monsieur Van der Maelen, je ne vais pas revenir sur la régulation perverse qui a poussé à l'éclosion de cette crise financière quand des banques semi-publiques aux Etats-Unis, comme Fannie et Freddy, ont été sommées par le pouvoir politique d'accorder des crédits hypothécaires dans des conditions complètement désastreuses. Monsieur Mayeur, je suis inépuisable sur le sujet!

(Interruptions de M. Mayeur)

La Banque fédérale américaine et la Réserve fédérale américaine ont joué avec les taux d'intérêt comme jamais ne l'aurait fait un marché responsable. Cela, c'est votre régulation, une régulation totalement perverse. J'ai du mal à me faire entendre et à poursuivre car je dois faire honneur aux propos de M. Mayeur qui m'interpelle toujours avec autant d'acuité. Je ne voudrais pas les laisser tomber à plat.

Je répète, il y a trois caractéristiques particulières au moment de la création de cette commission: les actions judiciaires en cours, le fait que cette crise n'est pas terminée et le fait que le contexte est de toute évidence international. Cela ne doit pas nous empêcher de mener le contrôle de l'exécutif par le législatif, comme nous l'avons fait ces dernières semaines et comme nous allons continuer à le faire. Cela ne doit pas nous empêcher non plus de rechercher les éléments qui ont caractérisé la crise financière dans notre pays en

sachant que nous agissons dans un contexte international. Cela n'empêche pas non plus de rechercher et de mettre en évidence des recommandations utiles dans la crise actuelle, avec toujours en filigrane la nécessité de sauvegarder les intérêts des épargnants, ce qui me semble avoir été fait dans ce pays.

À l'exception des questions qui se posent encore au sujet d'une banque luxembourgeoise dont la maison-mère est islandaise, les intérêts des épargnants de notre pays ont été sauvegardés, comme notre gouvernement s'y était engagé. Même si M. Mayeur pense le contraire.

Il fallait sauvegarder les intérêts des épargnants mais aussi l'activité économique. On parle d'économie virtuelle mais l'économie est bien réelle pour les 25.000 employés de Fortis, pour tous les autres employés du secteur bancaire. Notre devoir est de sauvegarder l'activité économique et l'emploi qu'elle représente. Nous avons aussi la mission de mettre en œuvre des mécanismes de sauvegarde des intérêts des petits porteurs qui considèrent que le portage qu'ils pratiquent équivaut à une volonté d'épargne, les petites actionnaires et ceux qui ont voulu placer de l'argent dans un mécanisme permettant une gestion "en bon père de famille" au sein d'institutions bancaires considérées alors comme solides, et même éternelles.

Ce sont ces recommandations qui doivent être mises en évidence et traduites concrètement dans les faits. Bien entendu, nous savons que la régulation doit être européenne, voire internationale. Nous savons que les normes comptables doivent être revues sur un plan international. Nous allons évidemment nous inscrire au niveau européen dans l'ensemble des mesures qui seront prises par l'Union européenne, par le G20, ainsi que par tous les acteurs économiques qui devront mettre en place une régulation internationale efficace pour éviter que ne se reproduise un tel séisme. C'est en tout cas la mission que les parlementaires du MR, qui participeront à cette commission, s'assigneront. Nous voulons y jouer un rôle positif et constructif. En outre, nous considérons que la participation à une commission de ce genre doit sans doute s'épargner des seules ambitions en matière de visibilité politique.

(...): (...)

02.55 Daniel Bacquelaine (MR): Je ne parle pas pour vous. Je dis qu'il ne faut pas confondre la nécessité d'un travail constructif avec les seules ambitions de visibilité politique ou avec la volonté de certains de flatter leur ego au travers d'une commission d'enquête. Peut-être faudra-t-il – et je rejoins en cela les propos tenus par M. Giet –, à un moment donné, passer à un stade ultérieur. Il me semble impossible de le dire aujourd'hui. La recherche de la vérité restera notre leitmotiv et notre première mission. C'est dans cet esprit que nous travaillerons à la bonne marche de cette commission pour qu'ensemble, nous puissions déterminer les axes nécessaires pour une politique efficace dans le secteur bancaire.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole dans la discussion générale? (*Non*)

Het eerste amendement is amendement nummer 5, ingediend door onze collega's van de sp.a, over het instellen van een parlementaire onderzoekscommissie (nr. 1461/1). Ik heb ook een aantal amendementen van de heer Van de Velde. Van zijn amendement nummer 6 werd het vierde deel ook door de heer Jambon onderschreven. Ik heb ook nog amendementen 1, 4 en 3, van onze collega's Nollet en Van Hecke, die daarstraks ook werden toegelicht.

Dat zijn de amendementen die ik heb. Zijn er andere, die ik nog niet zou hebben? Nee? Dan zullen wij straks over de amendementen en over het voorstel stemmen.

Amendement nr. 6 van de heren Robert Van de Velde en Jan Jambon
Amendement n° 6 de MM. Robert Van de Velde et Jan Jambon

"1. In de titel en op alle volgende plaatsen waar toepasselijk is het woord "bijzondere" vervangen door het woord "onderzoeks-".

1. Remplacer le mot "spéciale" par les mots "*d'enquête*" dans le titre et partout où il convient dans le texte.

2. In titel "Taak" een punt 4bis invoegen, luidende:

"4bis. *Op grond van een compleet dossier de verkoop van de Nederlandse bankpoot uit de Fortis Holding aan de Nederlandse regering en de Fortis Bank NV aan BNP Paribas, op het gebied van waardering, rol van de regering, verloop en financiële transacties, evalueren.*"

2. Dans le titre « Mission », insérer un point 4bis rédigé comme suit:

"4bis. *D'évaluer, sur la base d'un dossier complet, la vente de la branche néerlandaise de Fortis Holding au*

gouvernement néerlandais et de Fortis Banque SA à BNP Paribas, en ce qui concerne l'appréciation, le rôle du gouvernement, le déroulement et les transactions financières."

3. Indezelfde titel, een punt 4ter invoegen, luidende:

"4ter. Onderzoeken van de grond waarop de verschillende behandeling van het Dexia-dossier en het Fortis dossier gebaseerd is."

3. Dans le même titre, insérer un point 4ter rédigé comme suit:

"4ter. Examiner sur quelle base repose la différence de traitement entre le dossier Dexia et le dossier Fortis."

4. De ganse titel *"Evaluatie van de werking en van het statuut van de bijzondere commissie"* schrappen.

4. Supprimer la totalité du titre *"Évaluation du fonctionnement et du statut de la commission spéciale"*.

Amendement n° 1 de MM. Jean-Marc Nollet et Stefaan Van Hecke

Amendement nr. 1 van de heren Jean-Marc Nollet en Stefaan Van Hecke

"Dans le titre "Mission", point 1, remplacer les mots "sur proposition de la Cour des comptes" par les mots *"après avis de la Cour des comptes"*.

In titel "Taak", punt 1, de woorden "op voorstel van het Rekenhof" vervangen door de woorden *"na het advies van het Rekenhof te hebben ingewonnen"*."

Amendement n° 4 de MM. Jean-Marc Nollet et Stefaan Van Hecke

Amendement nr. 4 van de heren Jean-Marc Nollet en Stefaan Van Hecke

Cet amendement remplace l'amendement n° 2.

Dat amendement vervangt amendement nr. 2.

Dans le titre "Composition", remplacer le premier alinéa par la disposition suivante :

"La commission est composée de onze membres permanents et d'autant de suppléants, désignés par la Chambre des représentants parmi ses membres, suivant la règle de la représentation proportionnelle des groupes politiques et de dix membres permanents et d'autant de suppléants, désignés par le Sénat parmi ses membres, suivant la même règle."

In titel "Samenstelling", het eerste lid vervangen door de volgende bepaling:

"De commissie bestaat uit elf vaste leden en evenveel plaatsvervangers die de Kamer van volksvertegenwoordigers onder haar leden aanwijst volgens de regel van de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties, en uit tien vaste leden en evenveel plaatsvervangers die de Senaat onder zijn leden volgens dezelfde regel aanwijst."

Dans le même titre, deuxième alinéa, insérer les mots "des deux Chambres" entre les mots "les autres groupes politiques" et les mots "peuvent chacun désigner."

In dezelfde titel, tweede lid, tussen de woorden "de overige fracties" en de woorden "kunnen elk één lid aanwijzen", de woorden *"van de twee Kamers"* invoegen.

Dans le même titre, supprimer le troisième alinéa.

In dezelfde titel, het derde lid weglaten."

Justification

Cette formulation correspond davantage au souhait exprimé par le bureau du Sénat.

Verantwoording

Die formulering sluit beter aan bij de door het bureau van de Senaat geformuleerde wens.

Amendement n° 3 de MM. Jean-Marc Nollet et Stefaan Van Hecke

Amendement nr. 3 van de heren Jean-Marc Nollet en Stefaan Van Hecke

Dans le titre "Evaluation du fonctionnement et du statut de la commission spéciale", supprimer les mots "qui serait dotée des mêmes pouvoirs légaux qu'une commission".

In de titel "Evaluatie van de werking en van het statuut van de bijzondere commissie", de woorden "die de wettelijke bevoegdheden van een parlementaire onderzoekscommissie zou krijgen" vervangen door de woorden *"parlementaire onderzoekscommissie"*."

03 Inoverwegingneming van voorstellen

03 Prise en considération de propositions

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als aangenomen; overeenkomstig het reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au règlement.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Ik stel u ook voor in overweging te nemen:

- het voorstel van kaderwet van mevrouw Karine Lalieux, de heer Guy Coëme, mevrouw Colette Burgeon en de heer Alain Mathot betreffende de oprichting van een Agentschap ter bescherming van de consumenten van gewone financiële producten (nr. 1632/1).

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw;

- het wetsvoorstel van de heren Xavier Baeselen, Daniel Bacquelaine en Pierre-Yves Jeholet tot wijziging van artikel 25 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen (nr. 1637/1).

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt;

- het wetsvoorstel van mevrouw Véronique Salvi en de heren Georges Dallemagne en Maxime Prévot tot toekenning aan alle betrokkenen met de Belgische nationaliteit van een herstelpensioen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden (nr. 1626/1).

Verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing.

Je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi-cadre de Mme Karine Lalieux, M. Guy Coëme, Mme Colette Burgeon et M. Alain Mathot relative à la création de l'Agence de protection des consommateurs de produits financiers communs (n° 1632/1).

Renvoi à la commission de l'Économie, de la Politique scientifique, de l'Éducation, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture;

- la proposition de loi de MM. Xavier Baeselen, Daniel Bacquelaine et Pierre-Yves Jeholet modifiant l'article 25 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques (n° 1637/1).

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique;

- la proposition de loi de Mme Véronique Salvi et MM. Georges Dallemagne et Maxime Prévot visant à accorder une pension de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945 et de leurs ayants droit à toutes les personnes ayant la nationalité belge (n° 1626/1).

Renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

04 Urgentieverzoek

04 Demande d'urgence

Overeenkomstig het verzoek geformuleerd tijdens de vergadering van de Conferentie van voorzitters van vandaag dienen wij ons, met toepassing van art. 140, 6, 2de lid van het Reglement, uit te spreken bij zitten en opstaan over de urgentie over de moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Francis Van den Eynde over "het aanstaande bezoek van de Dalai Lama aan België" (nr. 214).

Conformément à la demande formulée en réunion de la Conférence des présidents de ce jour, nous devons nous prononcer, en application de l'art. 140, 6, 2e alinéa du Règlement, par assis et levé sur l'urgence sur les motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Francis Van den Eynde sur "la visite prochaine du Dalaï Lama en Belgique" (n° 214).

04.01 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, als het intimisme aan mijn rechterzijde een beetje minder zou toeslaan, zou ik zeer kort eventjes willen vertellen waarom ik deze motie toch nog wil verdedigen, zelfs op een ogenblik dat ze bijna voorbijgestreefd is door de feiten.

Wij hebben deze namiddag in dit Parlement de dalai lama ontvangen. Hij is een held van de bevrijdingsstrijd van Tibet. Heel wat parlementsleden van heel wat verschillende partijen zijn die man met enthousiasme komen begroeten. Het enige wat ik heb gemist, is een officiële ontvangst namens de regering.

Ik had nu graag willen vernemen wie hier van al deze mensen, die deze namiddag zo enthousiast waren, de man vooralsnog een officiële ontvangst gunnen. Anders gezegd: wie stelt hier de centen van China boven de vrijheid van Tibet?

De **voorzitter**: Collega's, wij spreken ons uit bij zitten en opstaan over de urgentie van deze motie.

*De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.
L'urgence est rejetée par assis et levé.*

Naamstemmingen

Votes nominatifs

05 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp inzake het verkrijgen en het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal met het oog op de geneeskundige toepassing op de mens of het wetenschappelijk onderzoek (1409/1-5)

05 Amendements et articles réservés du projet de loi relatif à l'obtention et à l'utilisation de matériel corporel humain destiné à des applications médicales humaines ou à des fins de recherche scientifique (1409/1-5)

Stemming over amendement nr. 26 van Koen Bultinck cs op artikel 3.(**1409/3**)
Vote sur l'amendement n° 26 de Koen Bultinck cs à l'article 3.(**1409/3**)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)

Ja	12	Oui
Nee	116	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 3 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 3 est adopté.

(Voor deze en volgende stemmingen heeft de heer Guy D'haeseleer zoals zijn fractie gestemd)

Stemming over amendement nr. 27 van Koen Bultinck cs op artikel 6.(**1409/3**)
Vote sur l'amendement n° 27 de Koen Bultinck cs à l'article 6.(**1409/3**)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 1)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 6 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 6 est adopté.

Stemming over amendement nr. 7 van Christine Van Broeckhoven cs op artikel 8.(1409/2)
Vote sur l'amendement n° 7 de Christine Van Broeckhoven cs à l'article 8.(1409/2)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)

Ja	22	Oui
Nee	92	Non
Onthoudingen	12	Abstentions
Totaal	126	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Reden van onthouding?
Raison d'abstention?

05.01 David Geerts (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de voorzitter, ik heb een stemafspraken met mevrouw Hilâl Yalçın.

(Mevrouw Liesbeth Van der Auwera doet teken dat zij gestemd heeft zoals haar fractie.)

De **voorzitter**: Stemming over amendement nr. 28 van Koen Bultinck cs op artikel 8.(1409/3)
Vote sur l'amendement n° 28 de Koen Bultinck cs à l'article 8.(1409/3)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)

Ja	11	Oui
Nee	116	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	127	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 8 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 8 est adopté.

Stemming over amendement nr. 40 van Tinne Van der Straeten cs op artikel 10.(1409/3)
Vote sur l'amendement n° 40 de Tinne Van der Straeten cs à l'article 10.(1409/3)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)

Ja	32	Oui
Nee	95	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	129	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 41 van Tinne Van der Straeten cs op artikel 10.(1409/3)
Vote sur l'amendement n° 41 de Tinne Van der Straeten cs à l'article 10.(1409/3)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 4)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 10 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 10 est adopté.

Vote sur l'amendement n° 30 de Koen Bultinck cs à l'article 20.(1409/3)
Stemming over amendement nr. 30 van Koen Bultinck cs op artikel 20.(1409/3)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)

Ja	11	Oui
Nee	118	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 20 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 20 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 31 de Koen Bultinck cs à l'article 21.(1409/3)
Stemming over amendement nr. 31 van Koen Bultinck cs op artikel 21.(1409/3)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

(Stemming/vote 5)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 21 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 21 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 32 de Koen Bultinck cs tendant à supprimer l'article 22.(1409/3)
Stemming over amendement nr. 32 van Koen Bultinck cs tot weglating van artikel 22.(1409/3)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

(Stemming/vote 5)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 22 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 22 aangenomen.

06 Ensemble du projet de loi relatif à l'obtention et à l'utilisation de matériel corporel humain destiné à

des applications médicales humaines ou à des fins de recherche scientifique (1409/5)

06 Geheel van het wetsontwerp inzake het verkrijgen en het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal met het oog op de geneeskundige toepassing op de mens of het wetenschappelijk onderzoek (1409/5)

Overgezonden door de Senaat
Transmis par le Sénat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)

Ja	95	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	34	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (1409/6)
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. (1409/6)

07 Amendements réservés de la proposition de création d'une commission spéciale chargée d'examiner la crise financière et bancaire

07 Aangehouden amendementen van het voorstel tot oprichting van een bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de financiële en bankcrisis

Vote sur l'amendement n° 5 de Peter Vanvelthoven cs.
Stemming over amendement nr. 5 van Peter Vanvelthoven cs.

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)

Ja	31	Oui
Nee	87	Non
Onthoudingen	12	Abstentions
Totaal	130	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

We komen nu aan het amendement van de heer Van de Velde waarvan het eerste punt vervalt omdat we net gestemd hebben over het meest verregaande voorstel, met name de wijziging van de titel in een onderzoekscommissie. Ik heb een amendement dat bestaat uit een toevoeging namelijk bij pagina 2 een punt 4 bis.

Vote sur le point 2 de l'amendement n° 6 de Robert Van de Velde cs.
Stemming over punt 2 van amendement nr. 6 van Robert Van de Velde cs.

(Stemming/vote 8)

Ja	42	Oui
Nee	86	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, le point 2 de l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is punt 2 van het amendement verworpen.

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour le point 3? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor punt 3? (*Ja*)

(Stemming/vote 8)

En conséquence, le point 3 de l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is punt 3 van het amendement verworpen.

Het punt 4 vervalt automatisch omdat er ook een onderzoekscommissie is.

Vote sur l'amendement n° 1 de Stefaan Van Hecke cs.
Stemming over amendement nr. 1 van Stefaan Van Hecke cs.

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)

Ja	117	Oui
Nee	12	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, l'amendement est adopté.
Bijgevolg is het amendement aangenomen.

(Mevrouw Katrien Schryvers heeft zoals haar fractie gestemd)

Vote sur l'amendement n° 4 de Stefaan Van Hecke cs.
Stemming over amendement nr. 4 van Stefaan Van Hecke cs.

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 9)

En conséquence, l'amendement est adopté.
Bijgevolg is het amendement aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 3 de Stefaan Van Hecke cs.
Stemming over amendement nr. 3 van Stefaan Van Hecke cs.

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 9)

En conséquence, l'amendement est adopté.
Bijgevolg is het amendement aangenomen.

08 Voorstel tot instelling van een bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de financiële en bankcrisis.

08 Proposition d'instituer une commission spéciale chargée d'examiner la crise financière et bancaire.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une explication de vote?

08.01 Robert Van de Velde (LDD): Mijnheer de voorzitter, ik ga mij onthouden. Ik ga mij niet onthouden uit overtuiging, ik doe dit met als enige reden dat ik hier dan nog één keer het woord kan nemen. Deze assemblee neemt een verpletterende verantwoordelijkheid door hier vandaag geen onderzoekscommissie te installeren. Ik vind dit een zeer betreuenswaardige zaak. Ik merk op dat als wij het amendement bekijken dat ik heb ingediend er een meerderheid van Vlaamse partijen is die achter een onderzoekscommissie staat.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)

Ja	96	Oui
Nee	26	Non
Onthoudingen	6	Abstentions
Totaal	128	Total

Dienvolgens beslist de Kamer, met toepassing van artikel 21, tweede lid, van het Reglement, de bijzondere commissie in te stellen. **(1643/1)**

En conséquence, la Chambre décide, en application de l'article 21, alinéa 2, du Règlement, d'instituer la commission spéciale. **(1643/1)**

(M. Jean-Jacques Flahaux a voté comme son groupe.)

(M. Claude Eerdekens a voté "oui".)

09 Goedkeuring van de agenda

09 Adoption de l'agenda

Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerpagenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents.

Geen bezwaar? (Nee) Het voorstel is aangenomen.

Pas d'observation? (Non) La proposition est adoptée.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering woensdag 10 december 2008 om 14.30 uur.

La séance est levée. Prochaine séance le mercredi 10 décembre 2008 à 14.30 heures.

De vergadering wordt gesloten om 23.22 uur.

La séance est levée à 23.22 heures.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 52 PLEN 064 bijlage.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 52 PLEN 064 annexe.

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**

Naamstemming - Vote nominatif: 001

Ja	012	Oui
----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Cocriamont, Goyvaerts, Laeremans, Logghe, Mortelmans, Pas, Schoofs, Valkeniers, Van den Eynde, Van der Maelen

Nee	116	Non
-----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Bellot, Boulet, Brotcorne, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Cornil, Crucke, Daems, Dallemagne, De Block, De Bue, De Clerck, De Clercq, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, De Vriendt, Dierick, Dieu, Doomst, Douifi, Eerdeken, Flahaux, Frédéric, Galant, Geerts, George, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goutry, Hamal, Henry, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Kitir, Lahaye-Battheu, Lahssaini, Lalieux, Lambert, Landuyt, Lavaux, Lecomte, Lejeune, Maingain, Marghem, Mathot, Mayeur, Moriau, Musin, Muylle, Nollet, Nyssens, Otlet, Partyka, Pécriaux, Peeters, Perpète, Prévot, Reuter, Salvi, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Snoy et d'Oppuers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tobback, Tommelein, Tuybens, Uyttersprot, Van Biesen, Van Broeckhoven, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van den Bergh, Van den Bossche, Vandenhove, Van der Auwer, Van der Straeten, Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Hecke, Van Noppen, Van Rompuy, Vanvelthoven, Vautmans, Vercamer, Verhaegen, Verherstraeten, Versnick, Vijnck, Werbrouck, Wiaux

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 002

Ja	022	Oui
----	-----	-----

Boulet, De Vriendt, Douifi, Genot, Gerkens, Gilkinet, Henry, Kitir, Lahssaini, Landuyt, Nollet, Peeters, Snoy et d'Oppuers, Tobback, Tuybens, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Vandenhove, Van der Maelen, Van der Straeten, Van Hecke, Vanvelthoven

Nee	092	Non
-----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Becq, Bellot, Brotcorne, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Cornil, Crucke, Daems, Dallemagne, De Block, De Bue, De Clerck, De Clercq, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, Dierick, Dieu, Doomst, Eerdeken, Flahaux, Frédéric, Galant, George, Giet, Goutry, Hamal, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert, Lavaux, Lecomte, Lejeune, Marghem, Mathot, Mayeur, Moriau, Musin, Muylle, Nyssens, Otlet, Partyka, Pécriaux, Perpète, Prévot, Reuter, Salvi, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van den Bergh, Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Noppen, Van Rompuy, Vautmans, Vercamer, Verhaegen, Verherstraeten, Versnick, Vijnck, Werbrouck, Wiaux

Onthoudingen	012	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Bultinck, Cocriamont, Geerts, Goyvaerts, Laeremans, Logghe, Mortelmans, Pas, Schoofs, Valkeniers, Van den Eynde

Naamstemming - Vote nominatif: 003

Ja	011	Oui
----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Cocriamont, Goyvaerts, Laeremans, Logghe, Mortelmans, Pas, Schoofs, Valkeniers, Van den Eynde

Nee	116	Non
-----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Bellot, Boulet, Brotcorne, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Cornil, Crucke, Daems, Dallemagne, De Block, De Bue, De Clerck, De Clercq, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, De Vriendt, Dierick, Dieu, Doomst, Douifi, Eerdeken, Flahaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, George, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goutry, Hamal, Henry, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Kitir, Lahaye-Battheu, Lahssaini, Lalieux, Lambert, Landuyt, Lavaux, Lecomte, Lejeune, Marghem, Mathot, Mayeur, Moriau, Musin, Muylle, Nollet, Nyssens, Otlet, Partyka, Pécriaux, Peeters, Perpète, Prévot, Reuter, Salvi, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Snoy et d'Oppuers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tobback, Tommelein, Tuybens, Uyttersprot, Van Biesen, Van Broeckhoven, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van den Bergh, Van den Bossche, Vandenhove, Van der Auwera, Van der Maelen, Van der Straeten, Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Hecke, Van Noppen, Van Rompuy, Vanvelthoven, Vautmans, Vercamer, Verhaegen, Verherstraeten, Versnick, Vijnck, Wiaux

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 004

Ja	032	Oui
----	-----	-----

Annemans, Boulet, Bultinck, De Vriendt, Douifi, Genot, Gerkens, Gilkinet, Goyvaerts, Henry, Kitir, Laeremans, Lahssaini, Landuyt, Logghe, Mortelmans, Nollet, Pas, Peeters, Schoofs, Snoy et d'Oppuers, Tobback, Tuybens, Valkeniers, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Van den Eynde, Vandenhove, Van der Maelen, Van der Straeten, Van Hecke, Vanvelthoven

Nee	095	Non
-----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Bellot, Brotcorne, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Cornil, Crucke, Daems, Dallemagne, De Block, De Bue, De Clerck, De Clercq, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, Dierick, Dieu, Doomst, Eerdeken, Flahaux, Frédéric, Galant, George, Giet, Goutry,

Hamal, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert, Lavaux, Lecomte, Lejeune, Maingain, Marghem, Mathot, Mayeur, Moriau, Musin, Muylle, Nyssens, Otlet, Partyka, Pécriaux, Perpète, Prévot, Reuter, Salvi, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van den Bergh, Van der Auwera, Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Noppen, Van Rompuy, Vautmans, Vercamer, Verhaegen, Verherstraeten, Versnick, Vijnck, Werbrouck, Wiaux

Onthoudingen	002	Abstentions
--------------	-----	-------------

Cocriamont, Geerts

Naamstemming - Vote nominatif: 005

Ja	011	Oui
----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Cocriamont, Goyvaerts, Laeremans, Logghe, Mortelmans, Pas, Schoofs, Valkeniers, Van den Eynde

Nee	118	Non
-----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeselen, Becq, Bellot, Boulet, Brotcorne, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Cornil, Crucke, Daems, Dallemagne, De Block, De Bue, De Clerck, De Clercq, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, De Vriendt, Dierick, Dieu, Doomst, Douifi, Eerdeken, Flahaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, George, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goutry, Hamal, Henry, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Kitir, Lahaye-Battheu, Lahssaini, Lalieux, Lambert, Landuyt, Lavaux, Lecomte, Lejeune, Maingain, Marghem, Mathot, Mayeur, Moriau, Musin, Muylle, Nollet, Nyssens, Otlet, Partyka, Pécriaux, Peeters, Perpète, Prévot, Reuter, Salvi, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Sney et d'Oppuers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tobback, Tommelein, Tuybens, Uyttersprot, Van Biesen, Van Broeckhoven, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van den Bergh, Van den Bossche, Vandenhove, Van der Auwera, Van der Maelen, Van der Straeten, Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Hecke, Van Noppen, Van Rompuy, Vanvelthoven, Vautmans, Vercamer, Verhaegen, Verherstraeten, Versnick, Vijnck, Werbrouck, Wiaux

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 006

Ja	095	Oui
----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeselen, Becq, Bellot, Brotcorne, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Cornil, Crucke, Daems, Dallemagne, De Block, De Bue, De Clerck, De Clercq, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, Dierick, Dieu, Doomst, Eerdeken, Flahaux, Frédéric, Galant, George, Giet, Goutry, Hamal, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert, Lavaux, Lecomte, Lejeune, Maingain, Marghem, Mathot, Mayeur, Moriau, Musin, Muylle, Nyssens, Otlet, Partyka, Pécriaux, Perpète, Prévot, Reuter, Salvi, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele,

Van den Bergh, Van der Auwera, Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Noppen, Van Rompuy, Vautmans, Vercamer, Verhaegen, Verherstraeten, Versnick, Vijnck, Werbrouck, Wiaux

Nee	000	Non
-----	-----	-----

Onthoudingen	034	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Boulet, Bultinck, Cocriamont, De Vriendt, Douifi, Geerts, Genot, Gerkens, Gilkinet, Goyvaerts, Henry, Kitir, Laeremans, Lahssaini, Landuyt, Logghe, Mortelmans, Nollet, Pas, Peeters, Schoofs, Snoy et d'Oppuers, Tobback, Tuybens, Valkeniers, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Van den Eynde, Vandenhove, Van der Maelen, Van der Straeten, Van Hecke, Vanvelthoven

Naamstemming - Vote nominatif: 007

Ja	031	Oui
----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Cocriamont, Dedecker, De Rammelaere, D'haeseleer, Douifi, Goyvaerts, Jambon, Kitir, Laeremans, Landuyt, Logghe, Mortelmans, Pas, Peeters, Schoofs, Smeyers, Tobback, Tuybens, Valkeniers, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Van den Eynde, Vandenhove, Van der Maelen, Van de Velde, Van Noppen, Vanvelthoven, Vijnck, Werbrouck

Nee	087	Non
-----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Bellot, Brotcorne, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Cornil, Crucke, Daems, Dallemagne, De Block, De Bue, De Clerck, De Clercq, De Croo, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, Dierick, Dieu, Doomst, Eerdeken, Flahaux, Frédéric, Galant, George, Giet, Goutry, Hamal, Jadin, Jeholet, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert, Lavaux, Lecomte, Lejeune, Maingain, Marghem, Mathot, Mayeur, Moriau, Musin, Muylle, Nyssens, Otlet, Partyka, Pécriaux, Perpète, Prévot, Reuter, Salvi, Schiltz, Schryvers, Schyns, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van den Bergh, Van der Auwera, Van Grootenbrulle, Van Rompuy, Vautmans, Vercamer, Verhaegen, Verherstraeten, Versnick, Wiaux

Onthoudingen	012	Abstentions
--------------	-----	-------------

Boulet, De Vriendt, Geerts, Genot, Gerkens, Gilkinet, Henry, Lahssaini, Nollet, Snoy et d'Oppuers, Van der Straeten, Van Hecke

Naamstemming - Vote nominatif: 008

Ja	042	Oui
----	-----	-----

Annemans, Boulet, Bultinck, Cocriamont, Dedecker, De Rammelaere, De Vriendt, D'haeseleer, Douifi, Genot, Gerkens, Gilkinet, Goyvaerts, Henry, Jambon, Kitir, Laeremans, Lahssaini, Landuyt, Logghe, Mortelmans, Nollet, Pas, Peeters, Schoofs, Smeyers, Snoy et d'Oppuers, Tobback, Tuybens, Valkeniers, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Van den Eynde, Vandenhove, Van der Maelen, Van der Straeten,

Van de Velde, Van Hecke, Van Noppen, Vanvelthoven, Vijnck, Werbrouck

Nee	086	Non
-----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Bellot, Brotcorne, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Cornil, Crucke, Daems, Dallemagne, De Block, De Bue, De Clerck, De Clercq, De Croo, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, Dierick, Dieu, Doomst, Flahaux, Frédéric, Galant, George, Giet, Goutry, Hamal, Jadin, Jeholet, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert, Lavaux, Lecomte, Lejeune, Maingain, Marghem, Mathot, Mayeur, Moriau, Musin, Muylle, Nyssens, Otlet, Partyka, Pécriaux, Perpète, Prévot, Reuter, Salvi, Schiltz, Schryvers, Schyns, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van den Bergh, Van der Auwera, Van Grootenbrulle, Van Rompuy, Vautmans, Vercamer, Verhaegen, Verherstraeten, Versnick, Wiaux

Onthoudingen	001	Abstentions
--------------	-----	-------------

Geerts

Naamstemming - Vote nominatif: 009

Ja	117	Oui
----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Bellot, Boulet, Brotcorne, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Cornil, Crucke, Daems, Dallemagne, De Block, De Bue, De Clerck, De Clercq, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, De Vriendt, Dierick, Dieu, Doomst, Douifi, Eerdeken, Flahaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, George, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goutry, Hamal, Henry, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Kitir, Lahaye-Battheu, Lahssaini, Lalieux, Lambert, Landuyt, Lavaux, Lecomte, Lejeune, Maingain, Marghem, Mathot, Mayeur, Moriau, Musin, Muylle, Nollet, Nyssens, Otlet, Partyka, Pécriaux, Peeters, Perpète, Prévot, Reuter, Salvi, Schiltz, Schyns, Smeyers, Snoy et d'Oppuers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tobback, Tommelein, Tuybens, Uyttersprot, Van Biesen, Van Broeckhoven, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van den Bergh, Van den Bossche, Vandenhove, Van der Auwera, Van der Maelen, Van der Straeten, Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Hecke, Van Noppen, Van Rompuy, Vanvelthoven, Vautmans, Vercamer, Verhaegen, Verherstraeten, Versnick, Vijnck, Werbrouck, Wiaux

Nee	012	Non
-----	-----	-----

Annemans, Bultinck, D'haeseleer, Goyvaerts, Laeremans, Logghe, Mortelmans, Pas, Schoofs, Schryvers, Valkeniers, Van den Eynde

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 010

Ja	096	Oui
----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Bellot, Boulet, Brotcorne, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Cornil, Crucke, Daems, Dallemagne, De Block, De Bue, De Clerck, De Clercq, De Croo, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, De Vriendt, Dierick, Dieu, Doomst, Frédéric, Galant, Genot, George, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goutry, Hamal, Henry, Jadin, Jeholet, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lahssaini, Lalieux, Lambert, Lavaux, Lecomte, Lejeune, Maingain, Marghem, Mathot, Mayeur, Moriau, Musin, Muylle, Nollet, Nyssens, Otlet, Partyka, Pécriaux, Perpète, Prévot, Reuter, Salvi, Schiltz, Schryvers, Schyns, Snoy et d'Oppuers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaut, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van den Bergh, Van der Auwera, Van der Straeten, Van Grootenbrulle, Van Hecke, Van Rompuy, Vautmans, Vercamer, Verhaegen, Verherstraeten, Versnick, Wiaux

Nee	026	Non
-----	-----	-----

Annemans, Bultinck, De Rammelaere, D'haeseleer, Douifi, Eerdeken, Goyvaerts, Jambon, Kitir, Laeremans, Landuyt, Logghe, Mortelmans, Pas, Peeters, Schoofs, Smeyers, Tobback, Tuybens, Valkeniers, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Van den Eynde, Vandenhove, Van der Maelen, Vanvelthoven

Onthoudingen	006	Abstentions
--------------	-----	-------------

Cocriamont, Dedeker, Geerts, Van de Velde, Vijnck, Werbrout